

TALOUSARVIO 2013

JA

TALOUSSUUNNITELMA 2013 - 2015

SISÄLLYSLUETTELO

1	KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	6
2	KARKKILAN KAUPUNGIN STRATEGIA 2010 - 2016.....	9
2.1	Kaupungin talous tasapainossa.....	9
2.2	Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne.....	10
2.3	Monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne.....	11
2.4	Aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset	12
3	YLEISPERUSTELUT	13
3.1	TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS	13
3.1.1	Yleinen taloudellinen tilanne.....	13
3.1.2	Kuntatalous vuosina 2011 – 2013.....	14
3.1.3	Karkkilan kaupungin kehitys	15
4	TALOUSARVION JA SUUNNITELMAVUOSIEN LAADINTAPERUSTEET	18
4.1	Voimassa oleva taloussuunnitelma.....	20
4.2	Suunnitelmavuosien 2013 ja 2015 tavoitteet.....	21
4.3	Tasapainotus taloussuunnitelmassa.....	21
4.4	Kuntalain mukainen toimenpideohjelma Karkkilan talouden tasapainottamiseksi 2013 - 2015.....	22
5	TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖPANO-OHJEET	22

5.1	Taloutta ja toimintaa koskevat ohjeet ja säännöt.....	22
5.2	Talousarvion sitovuus	23
5.3	Talousarvion käyttösuunnitelmien hyväksyminen.....	23
5.4	Määrärahat, tuloarviot ja tavoitteiden seuranta.....	24
5.4.1	Määrärahojen muutokset ja uudet määrärahat.....	24
5.4.2	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta.....	24
5.4.3	Kirjanpitoikäytäntö.....	25
5.4.4	Tehtävänäyttölupamenettely	25
6	TILINPÄÄTÖS 2011, TALOUSARVIO 2012 JA	
	SUUNNITELMAVUODET 2013 - 2015	26
6.1	Käyttötalouden osan perusteet.....	26
6.2	Käyttötalouden osan yleiset laskentaperiaatteet	27
6.3	Tuloslaskelmaosan perusteet.....	28
6.3.1	Verotulot.....	29
6.3.2	Valtionosuudet.....	29
6.3.3	Korkomenot ja -tulot sekä muut rahoitusmenot ja -tulot	29
6.3.4	Poistot ja arvonalentumiset.....	30
6.3.5	Satunnaiset erät.....	30
6.4	Investointiosan perusteet	30
6.5	Rahoitusosan perusteet.....	30
7	KONSERNIYHTIÖJEN TAVOITTEET.....	31
7.1	Kiinteistö Oy Sorvinrinne	31
7.2	Perusturvakuntayhtymä Karviainen.....	31
7.3	Kunnan Taitoa Oy ja Kuntien Tiera Oy.....	31

7.4	Muut kuntayhtymät.....	31
		—
8	KÄYTTÖTALOUSOSA	32
		—
8.1	KAUPUNGINHALLITUS	32
		—
8.1.1	VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET	32
8.1.2	KAUPUNGINHALLITUKSEN ULKOINEN TOIMINTAKATE	34
8.1.3	KAUPUNGINHALLITUKSEN ALAISET VASTUUALUEET.....	35
		—
8.2	PERUSTURVAKUNTAYHTYMÄ KARVIAINEN JA ERIKOISSAIRAANHOITO.....	40
		—
8.2.1	VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET	40
8.2.2	KARVIAISEN ULKOINEN TOIMINTAKATE	41
8.2.3	ERIKOISSAIRAANHOIDON ULKOINEN TOIMINTAKATE	42
		—
8.3	KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA JA VAPAA- AIKALAUTAKUNTA.....	43
		—
8.3.1	VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET	43
8.3.2	KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNNAN ULKOINEN TOIMINTAKATE ...	44
8.3.3	KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNNAN ALAISET VASTUUALUEET....	44
8.3.4	VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN ULKOINEN TOIMINTAKATE.....	47
8.3.5	VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN ALAISET VASTUUALUEET	47
		—
8.4	TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	52
		—
8.4.1	VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET	52
8.4.2	TEKNISEN LAUTAKUNNAN ULKOINEN TOIMINTAKATE	54
8.4.3	TEKNISEN LAUTAKUNNAN ALAISET VASTUUALUEET	54
8.4.4	YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN ULKOINEN TOIMINTAKATE	61
8.4.5	YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN ALAISET VASTUUALUEET.....	61
		—
9	TULOSLASKELMAOSA.....	64
		—
9.1	ULKOINEN TULOSLASKELMA	64
		—
10	INVESTOINTIOSA.....	65
		—

10.1	KAUPUNGINHALLITUS.....	65
		—
10.2	KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA	66
		—
10.3	TEKNINEN LAUTAKUNTA	67
		—
11	RAHOITUSLASKELMAOSA	68
		—
12	LIITTEET.....	69
		—

1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Karkkilan kaupungin talous on ollut koko 2000 -luvun epätasapainossa lähes kaikilla tunnusluvuilla mitattuna. Tästä johtuen myös vuoden 2013 talousarvio suunnitelma- vuosiin on laadittu erittäin maltillisella menokehityksellä (2 %). Kunnallisveroprosenttia on korotettu 0,5 prosenttiyksikköä eli vuoden 2013 alusta tuloveroprosentti on 20,75. Talousarviossa on otettu huomioon niin Suomen kuin kansainvälinenkin talouskehitys, jossa on selkeitä taantumien merkkejä. Kaikki ennusteet kansantalouden kehityksestä parina seuraavana vuonna päätyvät alle prosentin kasvuun. Euroopan taluskriisin vaikutukset heijastuvat Suomen kansantalouteen ja samalla myös kuntatalouteen.

Toinen Karkkilan toimintaan mahdollisesti jo ensi vuonna vaikuttava tekijä on valtakunnallinen kuntarakennemuutos, joka tavoittelee vahvoja peruskuntia. Uudistuksen yleisenä edellytyksenä on, että selvitysalueiden tulee muodostaa alueellisesti eheä kokonaisuus tai muu toiminnallinen kokonaisuus. Lisäksi selvitysalueen tulee olla perusteltu alueen kokonaisedun näkökulmasta. Kuntarakenteen muodostamisen lähtökohtana ei ole yksittäisen kunnan, vaan kunkin alueen kokonaisuus.

Vahva kunta on toiminnallisesti eheä ja se vastaa laajasta palvelukokonaisuudesta. Kunnan on kyettävä järjestämään ja tuottamaan sosiaali- ja terveyspalvelujen lisäksi hyvinvointipalveluita tukevia, hyvinvointia edistäviä ja palvelukysyntää ennaltaehkäiseviä palvelukokonaisuuksia, jotka toimivat integroituna osana kunnan yleistä tehtäväkenttää. Näitä palveluja ovat mm. sivistys-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Muidenkin kunnallisten palvelukokonaisuuksien osalta, kuten yhdyskuntatekniikan ja ympäristöasioiden hoidossa sekä elinkeinojen edistämisen tarviin tarvitaan nykyistä vahvempia toimijoita.

Kuntarakenteen uudistamista ohjaavat pääkriteerit kuvaavat kuntaliitostarvetta. Kunnalla on tarve selvittää kuntaliitosta, jos yksikin kolmesta pääkriteeristä osoittaa selvitystarvetta. Kunta ei kuitenkaan voi jättäytyä selvityksen ulkopuolelle, vaikkei yksikään pääkriteeri osoita selvitystarvetta, mikäli alueella ei muutoin ole saavutettavissa toiminnallista kokonaisuutta.

Pääkriteerit ovat seuraavat:

- 1) Palvelu- ja väestöpohja
- 2) Työpaikkaomavaraisuus-, työssäkäynti- ja yhdyskuntarakenne
- 3) Talous

Taluskriteerin tarkoituksena on varmistaa kunnan taloudellinen kantokyky vastata peruspalveluiden järjestämisestä, rahoituksesta ja tuottamisesta. Taluskriteerin täyttäsivät kunnat,

- jotka ovat jo täyttäneet kriisikunnan kriteerit kahtena peräkkäisenä vuotena
- joiden talous on kriisiytymässä ja tunnusluvut lähestyvät valtioneuvoston 63a §:n mukaisten raja-arvojen täyttymistä. Tässä tapauksessa kriteerissä otetaan huomioon 63a §:n perusteella annetun valtioneuvoston asetuksen raja-arvot kolmena vuonna peräkkäin. Kuntaliitostarvetta osoittaisi, jos kunnan taloudessa alittuu neljä tunnuslukujen mukaista raja-arvoa

- tai taseen kertynyttä alijäämää on vähintään -500 euroa/asukas viimeisessä tilinpäätöksessä ja alijäämää toiseksi viimeisessä tilinpäätöksessä.

Tunnusluvut:

1. kunnan vuosikate on ilman harkinnanvaraista rahoitusavustusta negatiivinen
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 0,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
3. asukasta kohden laskettu kunnan lainamäärä ylittää kaikkien kuntien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 %:a
4. kunnan taseessa on kertynyttä alijäämää
5. kunnan omavaraisuusaste on alle 50 prosenttia
6. kunnan suhteellinen velkaantuneisuus on vähintään 50 %

Karkkilan kaupungin osalta selvitystarvetta osoittaa ainakin talouskriteeri. Kaupungin taloudessa kolmena peräkkäisenä vuonna täyttyy viisi raja-arvojen mukaista tunnuslukua eli kohdat 2 - 6.

Kuntauudistus etenee siten, että vuosi 2013 on kuntien kuntajakoselvitysten ja kuntien yhdistymispäätösten tekemisen aikaa. Vuosi 2014 tulee olemaan uusien kuntien valmistelu-aikaa ja vuodet 2015 – 2017 uusien kuntien toteuttamisen aikaa. Kaikkien kuntien on tehtävä rakennelain edellyttämät kuntajakoselvitykset ja niihin liittyvät päätökset 1.4.2014 mennessä. Hallitus varautuu lähettämään valtion kuntajakoselvittäjät niihin kuntiin, jotka eivät ennen vuoden 2014 huhtikuun alkua ole tehneet päätöksiä, joilla ne saavuttavat vahvan kunnan edellytykset.

Kuntia kannustetaan kuntaliitosselvitysten tekemiseen yhdistymisavustuksilla, joita maksetaan vuosien 2014 – 2017 alusta voimaan tulevissa kuntien yhdistymisissä. Lisäksi kuntajakomuutoksesta johtuvia valtionosuuksien menetyksiä korvattaisiin yhdistymisen voimaantulovuonna ja sitä seuraavina vuosina vuoden 2019 loppuun. Korvaus edellyttää yhdistymispäätöksen tekemistä 1.4.2014 mennessä ja että yhdistyminen tulisi voimaan viimeistään vuoden 2017 alusta lukien.

Karkkilan kaupungin talous on ponnisteluista huolimatta edelleen vakavassa epätasapainossa. Talouden epätasapainoon johtaneet syyt juontavat juurensa jo 1990 -luvulle. Tätä tuskaa lisää vuoden 2008 jälkeinen kansantalouden taantuma, joka jatkuu vielä ainakin pari vuotta. Toimintamenojen kasvun pysäyttämällä, käyttöomaisuuden myynneillä ja harkinnanvaraisilla valtionosuuden korotuksilla ei taloutta ole saatu tasapainoon. Palveluverkkoa ja toimintaa on pyritty kehittämään. Karviaiselle asetetut sopeuttamistavoitteet eivät ole vielä tuoneet riittävää tulosta. Suuressa mittakaavassa kulujen kasvun täytyy kuitenkin jäädä alle tuottojen kasvun eli palvelut tulee priorisoida suhteessa tulorahoitukseen.

Myös investointeihin on kulunut paljon varoja, mutta voimakas investointitahti on jatkumassa myös tulevina vuosina. Tämä kasvattaa kaupungin lainakantaa edelleen ja lainakanta tulee olemaan taloussuunnitelman viimeisenä vuonna 4 608 euroa/asukas, mikäli investointisuunnitelma toteutetaan eikä vuosikate kasva selvästi enemmän kuin suunnittelukaudelle on arvioitu. Investointisuunnitelmassa 2013 - 2016 on Nyhkälän koulun saneeraukseen varattu 5,7 miljoonaa euroa nettona (50 % rahoitusosuus). Tuleviin investointeihin joudumme ottamaan uutta lainaa vuosina 2013 – 2015 noin 3,2 miljoonaa euroa. Nettoinvestointien määrä kyseisenä aikana on suunniteltu olevan noin 11,1 miljoonaa euroa.

Talousarviossa verotuloja on arvioitu kertyvän 31,730 miljoonaa euroa kunnallisveroprosentin ollessa 20,75. Kasvua vuoden 2012 verokertymään tämän perusteella olisi 5,6 prosenttia. Ilman tuloveronkorotusta kasvu olisi 3,5 prosenttia. Verotulokertymää arvioitaessa on otettu huomioon asukasluvun kasvun pysähtyminen ja jopa laskeminen sekä työttömyysasteen nouseminen. Valtionosuuksia on arvioitu kertyvän 14,955 miljoonaa eli kasvu on käytännössä pysähtynyt vuoteen 2012 verrattuna. Tämä perustuu valtionosuuksiin tehtyihin leikkauksiin. Toimintatuotot vähentyvät 2,0 %, vaikka taksoihin on tehty korotuksia. Alenema perustuu Karviaisen vuokriin tehtyihin tarkistuksiin. Koko tulorahoituksen (verotulot, valtionosuudet, toimintatuotot) kasvu vuoteen 2012 verrattuna on 3,2 %. Ilman kunnallisveroprosentin korotusta kasvu jäisi 1,9 prosenttiin menojen kasvaessa 2,1 prosenttia.

Toimintamenot on arvioitu 51,5 miljoonan euron tasolle (2,1 %). Menojen kasvu on erittäin maltillinen ottaen huomioon, että palkkoihin tulevien sopimuskorotusten kustannusvaikutus on 1,9 % ja inflaatioarvio noin 2,5 %. Toimintamenoja on sopeutettu niin oman toiminnan kuin Karviaisen ja erikoissairaanhoidon osalta. Tämä edellyttää palvelutason ja -laadun uudelleen arviointia sekä aitoja rakenteellisia muutoksia palvelujen tuottamistavoissa ja palveluverkossa. Henkilöstömitoitus on myös käytävä tarkoin läpi osana asiakaspalveluorganisaation kehittämistä. On erittäin tärkeää priorisoida ja linjata toiminnan ja palvelujen painopisteet, joihin henkilöstön osaamista on jatkossa vara sijoittaa.

Nettoinvestointeihin on varattu vajaat 3,5 miljoonaa euroa. Tavoitteena on saada jo talousarviovuonna 500 000 euroa valtionosuus Nyhkälän koulun peruskorjaukseen ja laajennukseen, mikä onkin lähivuosien merkittävin investointikohde. Tilapalvelujen investoinnit (sisältää Nyhkälän) ovat yhteensä kaksi miljoonaa ja yhdyskuntatekniikan investoinnit 1,2 miljoonaa. Maa-alueiden ostoon on varattu 200 000 euroa ja muihin investointeihin 90 000 euroa. Bruttoinvestointimenoja on karsittu vuoteen 2012 verrattuna miljoona euroa.

Maltillisesta menokehityksestä, karsitusta investointitasosta ja kunnallisveroprosentin korotuksesta huolimatta vuoden 2013 talousarvio päättyy nollatulokseen. Talousarviossa on useita riskejä mm. perusterveydenhuollon, sosiaalipalvelujen ja erikoissairaanhoidon osalta. Taantuman ja valtion normiohjauksen vaikutukset Karviaisen menoihin voivat tuoda ikäviä yllätyksiä menojen karkaamisena. Karkkilan väestöpohjan pienuudesta johtuen myös erikoissairaanhoidon vuosittaiset kustannukset vaihtelevat huomattavasti.

Karkkilan kaupungin suhteellisen tuore strategia avataan keväällä 2013 uusien luottamushenkilöiden arvioitavaksi ja päivitetään vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä. Yhteisenä Karkkilan kaupungin taloudenhoidon tavoitteena tulee olla toimintamenojen kasvun hillintä ja pitkäjänteinen suunnitelmallisuus niin palvelutuotannossa kuin investoinneissakin. Henkilöstömitoitukseen tulee myös kiinnittää enemmän huomiota. Panostuksia Karkkilan vetovoimaisuuteen ja dynaamiseen elinkeinopolitiikkaan tulee vahvistaa. Järkevä ja optimaalinen omistajapolitiikka mukaan lukien maanhankinta ja kaavoitus tukevat strategisia tavoitteita. Asukasmäärän ja työpaikkojen kasvu ovat myönteisen kehityksen moottoreita. Yhteistyössä asukkaiden, yrittäjien, päättäjien ja henkilöstön kanssa saamme Karkkilan pysymään elinvoimaisena ja elämänkokoisena pikkukaupunkina.

Lämmin kiitos kaikille talousarvion laadintaan ja päätöksentekoon osallistuneille.

Juha Majalahti, kaupunginjohtaja

2 KARKKILAN KAUPUNGIN STRATEGIA 2010 - 2016

Kaupungin strategia hyväksyttiin valtuustossa syksyllä 2010. Loppukesästä 2011 käynnistettiin kaupunkistrategian päivitystyö sekä toimenpideohjelman laatiminen talouden tasapainottamiseksi. Päivitetty strategia hyväksyttiin valtuustossa 14.11.2011, § 85. Strategia ohjaa valittujen strategisten päämäärien mukaan kaupungin toimintaa ja taloutta kohti asetettuja tavoitteita. Talousarvion valtuustotason taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet perustuvat kaupungin strategiaan. Yleisen kansantaloudellisen tilanteen ja taantuman vuoksi kaupungin strategia tulee päivittää ensi keväänä vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä.

VISIO Karkkila - Murroksesta menestykseen

ARVOT asukas- ja asiakaslähtöisyys, yhteistyö ja jatkuva parantaminen

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

2.1 Kaupungin talous tasapainossa

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikatetta voidaan parantaa esim. toiminta- ja myyntituloja lisäämällä ja toimintamenoja vähentämällä.

Kaupungin tavoitteena on saada talous kuntalain 65 §:n edellyttämään tasapainoon tai ylijäämäiseksi ja vähentää velkaantuneisuutta verorasitusta lisäämättä.

Menestystekijät, joissa ehdottomasti on onnistuttava

- Palveluiden priorisointi suhteessa tulorahoitukseen
- Motivoitunut, osaava, innovatiivinen henkilöstö ja riittävä henkilöstömitoitus
- Henkilöstön ammattitaitoa kehitetään suunnitelmallisesti
- Edistyneet, yhteensopivat IT-käyttöjärjestelmät ja -ohjelmat
- Optimaalinen omistajapolitiikka

Tavoitteet vuoteen 2016

- kaupungin palvelustrategia on tehty ja siinä on määritelty palveluverkko, palvelutaso ja henkilöstömitoitus
- veroprosentteja ei koroteta
- velkamäärän kasvu pysähtyy vuodesta 2013 lähtien
- varmistetaan ammattitaitoisen henkilökunnan saanti
- palveluverkon mukainen kiinteistöstrategia on tehty
- tuottamattomasta ja kaupungille tarpeettomasta omaisuudesta luovutaan tai omaisuutta jalostetaan tuottavaksi

Mittarit

- palvelustrategian toteutus ja tulokset
 - tulo-rahoitus kattaa toimintameno-t, nettoinvestoinnit ja lainanlyhennykset (vuosikate on vähintään 390 €/asukas)
 - palveluiden kokonaiskustannukset €/asukas, samankaltaisten kuntien tasolla
- veroprosentit ovat enintään vuoden 2010 tasolla
- taseessa kumulatiivista ylijäämää
- lainakanta on enintään 35,5 miljoonaa euroa
- henkilöstön osaamiskartoitus on valmis ja otettu käyttöön, henkilöstösuunnitelma sekä tuloksellisuus- ja työhyvinvointimittarit käytössä
- kiinteistöstrategian toteutus ja tulokset
- luovutettu omaisuus ja omaisuuden tuottavuus

2.2 Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne

Karkkilan puutarhakaupungissa yhdistyvät sekä kaupunkimaiset että maaseutumaiset piirteet. Asuminen, työ, virkistys, vapaa-aika ja liikenne liittyvät toisiinsa, muodostaen toiminnallisen kokonaisuuden. Keskustassa liikutaan pääasiallisesti jalan ja polkupyörillä. Viherrakentamista edistetään Pyhäjärven ja Karjaanjoen läheisyydessä olevilla puistoalueilla, kaduilla sekä pihdoilla.

Olemassa olevat palvelut ja kunnallistekniikka ohjaavat suunnitelmallista uutta asunto- ja toimitilarakentamista keskusta-alueella. Tämä tukee kaupunkirakenteen ekologista kehitystä ja elävän kaupunkikuvan muodostumista.

Menestystekijät, joissa ehdottomasti on onnistuttava

- Asukasmäärän hallittu kasvu
- Ennakoiva ja ohjaava kaavoitus ja maapolitiikka
- Ympäristöarvot huomioidaan toiminnassa

Tavoitteet vuoteen 2016

- asukasmäärä kasvaa noin 0,7 prosenttia vuosittain
- Karkkilassa on tarjolla monipuolisia asumisvaihtoehtoja
- tehokas kaava- ja maapolitiikka
- riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta asumiseen ja yritystoimintaan
- riittävä raakamaavaranto asumiseen ja yritystoimintaan
- kaupunkikeskustan elävöittäminen ja tiivistäminen
- täydennysrakentamisen lisääminen keskustaajamassa
- energiankulutuksen ja jätteen määrän vähentäminen sekä kierrätyksen edistäminen
- yhtenäisen kevyenliikenteen ja ulkoilureitistön suunnitelman laatiminen
- ilmastosuunnitelman tekeminen ja seuranta

Mittarit

- kaavamuutokset (ha)
- kaavoitetut (k-m²)
- tonttien myynti / vuokraus (kpl)
- kaavoitettu raakamaa (ha)
- raakamaan hankinta (ha)
- Helsingintien suunnittelu ja toteutus
- rakennetut k-m² keskustaa- ja palvelurakenteessa
- energiankulutuksen seuranta
- jätteen määrän seuranta
- energia- / ympäristökriteerien huomiointi hankinnoissa
- "Kaupunkipuistomainen" suunnitelma ja toteutus
- ilmastosuunnitelman toteutus ja tulokset

2.3 Monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne

Teknologiasteollisuuden suhdannevaihtelut vaikuttavat Karkkilaan erityisen voimakkaasti, koska elinkeinorakenne on teollisuuspainotteinen.

Työpaikkaliikenne eli pendelöinti suuntautuu naapurikuntaan ja pääkaupunkiseudulle. Päivittäin Karkkilaan tulee töihin 1300 henkilöä ja kaupungin ulkopuolelle lähtee 1600 karkkilalaista.

Menestystekijät, joissa ehdottomasti on onnistuttava

- Hyvä kuntakuva ja kehitysmuuttuva ilmapiiri
- Vetovoimainen ja kilpailukykyinen elinkeinoympäristö
- Kaupunki on aktiivinen ja luotettava yhteistyökumppani
- Tehokas ja tavoitteellinen edunvalvonta
- Toimivat liikenneyhteydet ja joukkoliikenteen parantaminen
- Laadukkaat ja monipuoliset varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut

Tavoitteet vuoteen 2016

- varautumissuunnitelman tekeminen elinkeinorakenteen monipuolistamiseksi ja työpaikkojen turvaamiseksi
- elinkeinorakenteen monipuolistamisen pääpaino palveluissa
- metalliteollisuuden työpaikat säilyvät ja muun teollisuuden työpaikkojen määrä lisääntyy ja monipuolistuu
- työpaikkaomavaraisuuden vahvistaminen
- monipuoliset, seudulliset yrityspalvelut
- kaupunkikeskustan kehittäminen
- sisäisen joukkoliikenteen kehittäminen sekä hyvät ja edulliset joukkoliikenneyhteydet pääkaupunkiseudulle
- osaavan henkilökunnan saannin turvaaminen mm. yhteistyöllä koulutuksen järjestäjien ja yritysten kanssa
- laadukkaiden ja monipuolisten varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen tuottaminen kaupunkilaisille
- alueellinen erikoistuminen ja kilpailuedun saavuttaminen
- päättäjien ja elinkeinoelämän yhteistyötä lisätään
- yhteistyö naapurikuntien kanssa on aktiivista ja suunnitelmallista

Mittarit

- varautumissuunnitelman toteutus ja tulokset
- palvelutyöpaikkojen lisäys 10 prosentilla
- työpaikkaomavaraisuuden nostaminen 90 prosenttiin
- palvelujen määrän ja laadun parantaminen (asiakastyytyväisyys)
- keskustan asemakaavojen toteutumisasteen nostaminen
- liiketilojen käyttöasteen nostaminen
- poikittaisten joukkoliikenneyhteyksien määrä
- Karkkilan toisen asteen koulutusmahdollisuudet lisääntyneet
- asiakastyytyväisyyskysely: laatu, määrä, saatavuus ja saavutettavuus
- edunvalvonnan ohjaus- ja seurantajärjestelmä

2.4 Aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset

Karkkilan rikkaan kulttuuritarjonnan vahvuutena on yhteisöjen omaehtoinen toiminta. Erityisen tärkeää on tarjota kaupunkilaisille mielekkäitä osallistumismahdollisuuksia harrastusten, kulttuurin ja vapaaehtoistyön parissa. Kolmas sektori tuottaa palveluita aktiivisesti yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa. Kehitetään kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Menestystekijät

- Vireä kansalaistoiminta
- Aktiiviseen kuntalaisuuteen kannustavat koulutus-, kulttuuri-, urheilu- ja muut harrastuspalvelut

Tavoitteet vuoteen 2016

- Vapaaehtoistyö täydentää kaupungin ja yksityissektorin palveluja kaupunkilaisille
- Yksilöt ja yhteisöt ottavat enemmän vastuuta lähiyhteisöstä ja elinympäristöstä
- Harrastus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen
- Karkkilassa yksilöiden ja perheiden arjen onnistumista ja hyvinvointia tuetaan erilaisissa elämäntilanteissa tiiviillä yhteistyöllä eri toimijoiden välillä
- Sähköiset palvelut lisäävät päätöksenteon avoimuutta, parantavat tiedottamista ja helpottavat asiointia

Mittarit

- asiakaspalvelukyselyjen tulosten paraneminen
- sosiaalisen vahvistamisen lisääntyminen
- monipuoliset sähköiset asiointimenetelmät käytössä

3 YLEISPERUSTELUT

3.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

3.1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen kansantalous on vuonna 2012 hiipunut kohti taantumaa. Viennin väheneminen, investointien alamäki ja yksityisen kulutuksen kasvun hidastuminen ovat vaikuttaneet siihen, että kansantuotteen kasvu jää vuositasolla mitattuna prosenttiin tuntuun. Myös vuodelle 2013 povataan yleisesti varsin vaatimatonta kasvua. Vuoden 2008 tuotannon taso saavutettaneen näillä näkymin vasta vuonna 2014. Taloustilanteen heikkeneminen Suomessa on johtunut pääasiassa Euroopan velkakriisistä ja sen seurausvaikutusten heijastumisesta talouteemme. Eurokriisin hoitaminen on keskeisessä asemassa taloudenkehityksen kääntämisessä kohti suotuisaa taloudellista kehitystä myös Suomessa.

Viime aikoina laadituissa kokonaistaloudellisista kehitystä koskevissa ennusteissa on esitetty jossain määrin toisistaan poikkeavia näkemyksiä Suomen kansantalouden kehityksestä. Taloudellisen kasvun on kuitenkin yleisesti ennustettu hidastuvan viime keväänä laadittuihin arvioihin verrattuna. Talouden ajautuminen taantumaan näyttääkin todennäköiseltä. Taloudellisen toimintaympäristön kehityksen ohella kansantaloutemme tulevaan kehitykseen vaikuttavat eurokriisin hoitamisen ohella Suomen omien talouspoliittisten toimenpiteitten onnistuminen. Valtiovarainministeriön arvio lähi-vuosien kokonaistuotannon määrän keskimääräisestä vuotuisesta kasvusta tälle ja ensi vuodelle on prosenttiin luokkaa. Edessä on pitkä hitaan kasvun aika, mikä ilmenee kuntataloudessa muun muassa verotulojen aiempaa vaatimattomampana kasvuna ja sitä kautta verotuksen korotuspaineina.

Vuonna 2012 kuluttajahintaindeksin arvioidaan kohoavan vuositasolla keskimäärin noin 2,5 prosenttia. Inflaation kiihtyminen keväällä 2011 johti siihen, että Euroopan Keskuspankki nosti korkotasoa. Suomessa arvonlisäveron korottaminen yhdellä prosenttiyksiköllä osana veropoliittisia toimenpiteitä kohottaa vuonna 2013 osaltaan kuluttajahintoja vuositasolla noin 0,6-0,7 prosenttiyksikköä. Kuluttajahintojen nousuvauhdin arvioidaan kuitenkin lievästi hidastuvan vuonna 2013 ja inflaatio jäänee alle 2,5 prosenttiin. Valtiovarainministeriö on arvioinut katsauksessaan palkansaajien yleisen ansiotasoindeksin kohoavan tänä vuonna 3,5 %. Raamisopimuksen mukaiset palkkaratkaisut merkitsevät sitä, että ansiotason kohoaminen on vuonna 2013 hitaampaa kuin tänä vuonna. Valtiovarainministeriö ennustaa yleisen ansiotasoindeksin nousevan ensi vuonna 2,6 %.

Työllisyystilanne heikkeni vielä vuonna 2010, mutta odotettua vähemmän. Vuonna 2012 työttömyysasteen arvioidaan olevan keskimäärin 7,6 %, mikä merkitsee, että työttömänä on tänä vuonna keskimäärin noin kaksisataatuhatta henkilöä. Työllisyys pysynee vuonna 2012 viime vuoden tasolla ja työllisyysaste kohoaa jonkin verran työvoiman tarjonnan vähetessä. Työvoiman kysyntä kasvaa tänä ja ensi vuonna kuitenkin vain niukasti, jos kokonaistuotannon kasvu pysyy valtiovarainministeriön ennustamissa melko vaatimattomissa kasvuluvuissa. Keskimääräiseksi työttömyysasteeksi vuonna 2013 valtiovarainministeriö arvioi 8,1 %.

Lähde: Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus 10/2012 ja Kuntatalous 3/2012.

3.1.2 Kuntatalous vuosina 2011 – 2013

Kuntien menot vuosina 2012–2013

Kunta-alalla saavutettiin vuoden 2011 syksyllä neuvottelutulos virka- ja työehtosopimuksista vuosille 2012–2013. Niin sanottu raamisopimus tuli voimaan vuoden 2012 tammikuun alusta. Sopimus on voimassa 26 kuukautta ja sopimuskausi päättyy 28.2.2014. Koko sopimuskauden kustannusvaikutus on lähes 4,5 % kaikilla sopimusaloilla. Jatkossakin kuntatalouden palkanmaksuvara riippuu lähinnä yleisen talouskehityksen siivittämästä kuntien omien verotulojen kasvusta.

Kunta-alan ansiotasoindeksiin arvioidaan kohoavan tänä vuonna 3,2 %. Tämä sisältää viime vuodelta siirtyvän palkkaperinnön ja kuluvan vuoden sopimuskorotukset sekä liukuma-arvion. Kunta-alan palkkasumma kasvanee hieman enemmän. Vuonna 2013 kunta-alan ansiotasoindeksi kohonnee 2,3 %. Kuntien ja kuntayhtymien palkkasumman kasvu vuonna 2013 jäänee ansiotasomuutoksen tasolle.

Kuntien verotulot vuosina 2012–2013

Vuonna 2011 kuntien verotilitykset kasvoivat keskimäärin neljä prosenttia. Kuntien tuloveron tilitykset kohosivat paria edellistä vuotta nopeammin eli kolmisen prosenttia. Yhteisöveron tilitykset lisääntyivät erityisen ripeästi, lähes 20 %. Kiinteistöveron tilitykset lisääntyivät parisen prosenttia. Tilityksiä kertyi viime vuonna hieman yli 19 miljardia euroa. Vuonna 2012 kunnallisveron tilityksiä lisäävät lähinnä ansiotulojen lähes neljän prosentin arvioitu kasvu. Myös kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti kohosi tälle vuodelle 0,09 prosenttiyksikköä ja on 19,25. Tilityksiä pienentävät osaltaan kunnallisverotuksen vähennyksiin tehdyt muutokset, joista merkittävimmät ovat perusvähennyksen ja työtulovähennyksen muutokset. Tuloista tehtävät vähennykset kasvavat tänä vuonna yli seitsemän prosenttia.

Työtulovähennyksen korotus vähentää myös kuntien tuloveron tuottoa tänä vuonna. Valtion vuoden 2012 talousarviossa ehdotettiin kuntien tuloverotukseen tehtävistä veroperustemuutoksista, joiden arvioitiin vähentävän kunnallisveron tuottoa yhteensä (nettomääräisesti) 263 miljoonaa euroa. Menetykset kompensoidaan täysimääräisesti valtionosuusjärjestelmän kautta valtionosuuksia lisäämällä. Tänä vuonna kunnallisveron tilitysten arvioidaan kasvavan kokonaisuudessaan keskimäärin 3,8 %. Karkkilan kasvu on arviolta 2,0 %. Tänä vuonna kuntien verotulojen tilitysten arvioidaan lisääntyvän kokonaisuudessaan 1,5 %. Vuonna 2013 verotulot kasvavat tämän hetkisen arvion mukaan 4,1 prosenttia. Arvio on verrattain optimistinen sekä kunnallisveron tuoton että yhteisöveron tuoton suhteen.

Vuonna 2013 ansiotulojen kasvuvauhti hieman hidastuu ja on arvion mukaan 3,4 %. Kehysriihessä päätettiin luopua väliaikaisesti vuosina 2013–2014 ansiotuloverotuksen indeksitarkistuksista. Kunnallisverotuksessa ansiotuloista tehtävien vähennyksien arvioidaan lisääntyvän noina vuosina vain vähän eli parisen prosenttia. Myös kunnallisverosta tehtävät vähennykset pysyvät suurin piirtein vuoden 2012 nimellisellä tasolla. Indeksien jäädytys kasvattaa osaltaan myös kunnallisveron tuottoa. Kunnallisveroa tilitettäneen ensi vuonna 17,5 miljardia euroa eli 4,2 % tänä vuonna kertyviä tilityksiä enemmän. Työllisyystilanteen mahdollinen heikkeneminen ennustettua enemmän pienentäisi kuitenkin varsin optimistista arviota ensi vuoden tilitysten kasvusta.

Kuntien yhteisöveron määrään vaikuttavat sekä yritysten tuloskehitys että kunnille yhteisöveron tuotosta jaettava osuus. Talouskehityksen paraneminen parina viime

vuonna heijastui myös yhteisöveron tuottoon. Yhteisövero supistui vuonna 2009 merkittävästi, mutta vuoden 2010 kehitys palautti tuoton lähes notkahdusta edeltäneelle tasolle. Kasvu jatkui voimakkaana myös viime vuonna. Kuntaryhmän osuutta yhteisöverosta korotettiin väliaikaisesti kymmenellä prosenttiyksiköllä vuosiksi 2009–2011. Hallitusohjelmassa päätettiin, että kuntien yhteisöveron jako-osuutta jatketaan vuosina 2012–2013 viidellä prosenttiyksiköllä korotettuna. Yhteisöverokantaa alennettiin vuodesta 2012 alkaen puolelatoista prosenttiyksiköllä 24,5 prosenttiin. Aleneminen kompensoitiin kunnille kuntaryhmän jako-osuutta korottamalla. Vuonna 2012 jako-osuus yhteisöveron tuotosta on 28,34 %.

Kuntien jako-osuuteen Valtiontalouden kehyspäätöksessä liittyy kirjaus, jonka mukaan vuosina 2014–2015 yhteisöveron jako-osuutta kunnille jatketaan viidellä prosenttiyksiköllä korotettuna. Yhteisöveron tuottoon liittyy paljon epävarmuutta lähinnä yleisen taloudellisen kehityksen johdosta, mutta myös kuntien jako-osuutta koskevien päätösten vuoksi. Tämän hetkisessä arvioissa on lähdetty siitä, että kunnille tilitetään vuonna 2012 yhteisöveroa kokonaisuudessaan vajaat 1,3 miljardia euroa eli noin 23 % vähemmän kuin vuonna 2011. Vielä vuosi sitten muutosarvio yhteisöveron tilityksistä oli kahdeksan prosentin supistuminen. Vuonna 2013 yhteisöveron tilitykset kunnille pysyvät näillä näkymin kuluvan vuoden tasolla.

Vuonna 2012 kiinteistöveroa arvioidaan kertyvän noin 1,3 miljardia euroa ja vuonna 2013 tilitysten arvioidaan kasvavan verrattain maltillisesti. Valtiovarainministeriö on käynnistänyt yhdessä Suomen Kuntaliiton ja Verohallinnon kanssa hankkeen, jossa selvitetään kiinteistöverotuksen uudistamistarpeita. Mahdolliset toimenpideehdotukset voivat vaikuttaa jo vuoden 2013 kiinteistöveron tilityksiin

Lähde: Kuntatalous 03/2012

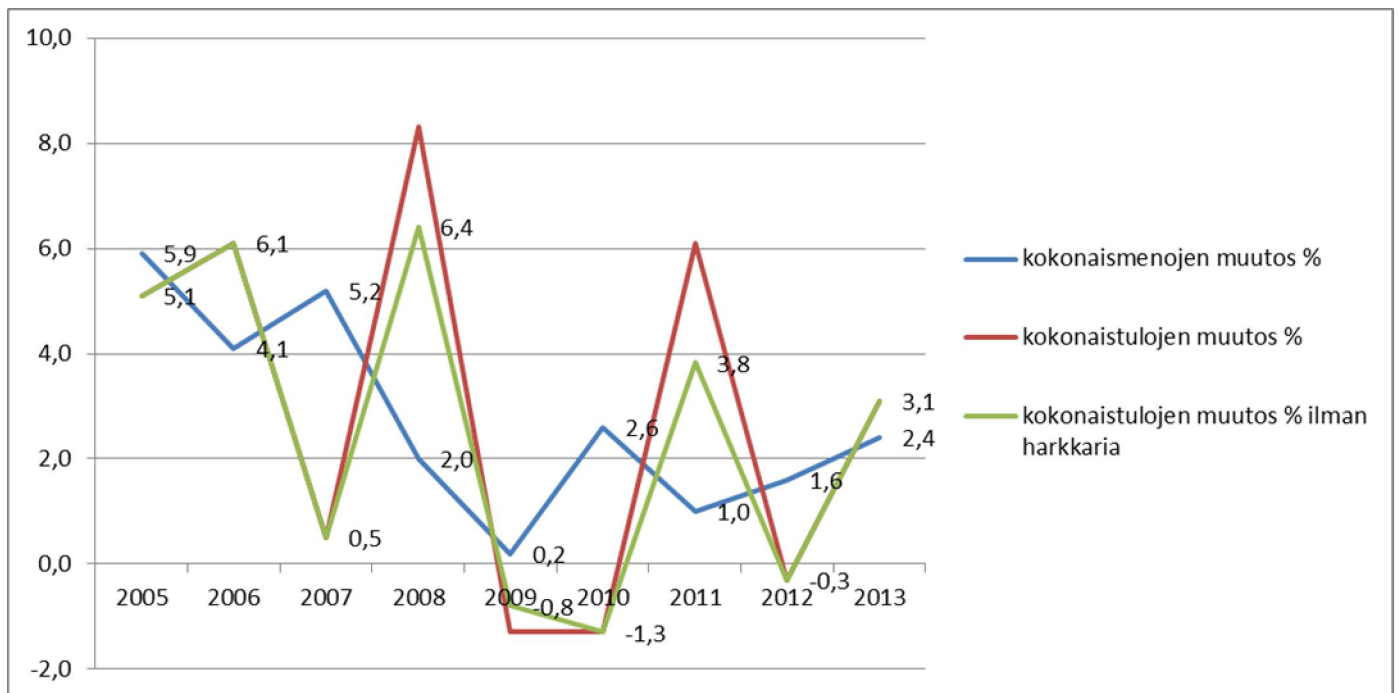
3.1.3 Karkkilan kaupungin kehitys

Talous ja toiminta

Koko 2000-luvun jatkunut hyvä kansantaloudellinen kehitys romahti vuonna 2008 ja varovainen elpymien pysähtyi jälleen kesän 2011 aikana. Suomen kansantalous on vuonna 2012 hiipunut kohti taantumaa. Muutospaineita julkiseen talouteen tulee siis edelleen monelta taholta. Valtiontalouden tasapainottaminen, rajojen asettaminen julkisen talouden velkaantumiselle, alijäämälle ja osuudelle bruttokansantuotteesta sitoo kunnallistalouden kiinteästi muun julkisen talouden kehitykseen. Kokonaisuutena julkinen talous on keskeisesti sidoksissa koko kansantalouden kehitykseen ja sitä kautta myös maailmantalouden kehitykseen. Yksittäisen kunnan toimintamahdollisuuksiin vaikuttavat kansantalouden kehityksen ohella myös taloudellinen kehitys oman kunnan alueella sekä tietenkin kunnan omat toimenpiteet taloutensa hallinnassa.

Karkkilan kaupungin taloutta on tasapainotettu ja pyritty kohentamaan jo vuosikymmeniä. Vuodesta 2004 alkaen tilikauden tulos on pysytellyt alijäämäisenä. Vuosien 2008, 2009 ja 2011 tulokset on saatu ylijäämäisiksi tilapäisten apujen eli korkosäästöjen ja valtion harkinnanvaraisten avustusten avulla. Valtiovarainministeriö on myöntänyt Karkkilan kaupungille harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta 855 000 euroa vuodelle 2008, 590 000 euroa vuodelle 2009 ja miljoona euroa vuodelle 2011. Hakemus on jätetty myös vuodelle 2012 summan ollessa 1,5 miljoonaa. Toimintakulujen kasvuun ja investointien suunnitelmallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota

viimeisten vuosien aikana. Tästä huolimatta kaupungin taseessa on tilinpäätöksen 31.12.11 mukaan alijäämää 796 738 euroa ja korjausvelka huomattava.

Suuri lainamäärä, kasvavine lyhennyksineen ja rahoituskustannuksineen, heikentää voimakkaasti kaupungin reagoitumahdollisuuksia toimintaympäristön muutoksiin tilanteessa, jossa muutosherkkyyttä erityisesti tarvitaan. Rahoitusvaje yhdistettynä alhaiseen vuosikatteeseen luo vakavan riskin selviytyä hallitusti velvoitteista ja palvelujen järjestämisestä sekä niiden kehittämisestä. Useat matalat ja jopa negatiivisen vuosikatteen sekä alijäämän vuodet lisäävät velkaisuutta huomattavasti ja voivat johtaa aktiivisesta toimintojen ohjauksesta enemmän reaktiiviseen toimintatapaan. Tätä painetta lisää yleinen heikko taloustilanne.

Investointien pitkäjänteinen suunnitteleminen ja priorisointi ovat välttämättömiä, jotta lainakanta saadaan pienenemään. Vuosikatteen tulee riittää investointeihin. Kaupunki tarvitsee ehdottomasti vieläkin vahvempaa vuosikatetta kuin talousarvioon ja suunnitelmavuosille on arvioitu, selvittääkseen tulevien vuosien lainataakan tuomista velvoitteista ja palvelukysynnän tuomista menojen kasvusta.

Lisäksi toimintaa ja palveluja tulee kehittää siihen suuntaan, että kaupungin talous kestää myös verorahoituksen hidastuvan kehityksen. Verotulot tulevat kasvamaan talousarviovuonna maltillistuen kuitenkin taloussuunnitelmakauden loppuajana. Verotulojen kasvu talousarviossa vuodelle 2013 on 5,6 prosenttia verrattuna vuoteen 2012 ja suunnitelmavuosien 2014 -2015 kasvun arvioidaan olevan 2,8 ja 5,0 prosenttia. Verotulojen kasvu perustuu siihen, että tuloveroprosentti on 20,75. Karkkilan verotulojen kehitysnäkymän pohjana on kuntaliiton ja verohallinnon arvio verotulojen kehityksestä vuosille 2013 - 2015. Ennusteessa on otettu huomioon myös asukasmäärän kasvun pysähtyminen ja työttömyysasteen nouseminen.

Valtiovarainministeriön tekemän laskelman perusteella Karkkilan oman verorahoituksen tulisi olla vuoteen 2016 mennessä 26,8 %. Laskelmaan sisältyy suuria sopeuttamistoimia. Ilman sopeuttamista oman verorahoituksen tulisi olla 28,7 % vuonna 2016.

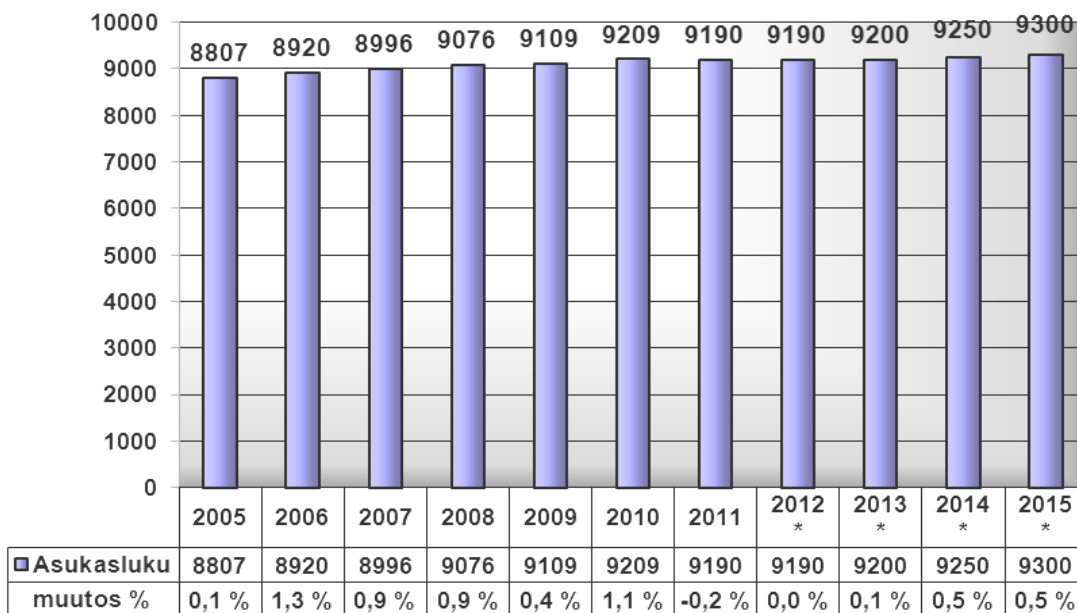
Vuoden 2013 talousarvio on laadittu alhaisella menojen kasvuarviolla 2,1 % (kunnat keskimäärin 3,6 %) ja sen toteuttaminen vaatii aktiivista otetta, päättäväisyyttä, päätöksiä ja toimenpiteitä. Talousarviossa kunnallisveroja on korotettu 0,5 prosenttiyksikköä. Vuoden 2013 poistotasoon on arvioitu poistojen yleisohjeen muutoksesta johtuva korotus (14,7 %). Näillä toimilla talousarviossa 2013 vuosikate saadaan 1,950 € positiiviseksi ja päästään nollatulokseen. Talousarvio suunnitelmavuosineen on laadittu oletuksella, että kansantalous kasvaa maltillisesti noin prosentin vuositasolla ja taantumien vaikutukset heijastuvat myös Karkkilan talouteen mm. alhaisena verotulokertymänä ja valtionosuuksien suhteellisen vähentymisenä.

Karkkilalla on kuitenkin edellytykset selvittää tulevaisuuden haasteista, mutta se vaatii toimintamenojen ja investointien suhteuttamista käytettävissä olevaan tulorahoitukseen. Tämä taas on saavutettavissa vain palvelurakenteeseen tehtävien muutosten ja pitkäjänteisen suunnittelun avulla. Karkkilan tiivis kaupunkirakenne, hyvä sijainti ja muut edellytykset elinkeinoelämän myönteiselle kehitykselle luovat mahdollisuuksia tulevaisuudelle. Vapaaehtoistoiminta ja asukkaiden aktiivisuus ovat erittäin tärkeitä ja myönteinen piirre Karkkilassa ja se onkin valittu yhdeksi strategiseksi päämääräksi.

Asukasmäärä

Karkkilan asukasluvun pitkään jatkunut hallittu keskimääräinen 0,7 prosentin vuotuisen kasvu on pysähtynyt ja kääntynyt laskuun vuonna 2011, Sama kehitys näyttää jatkuvan myös vuonna 2012.

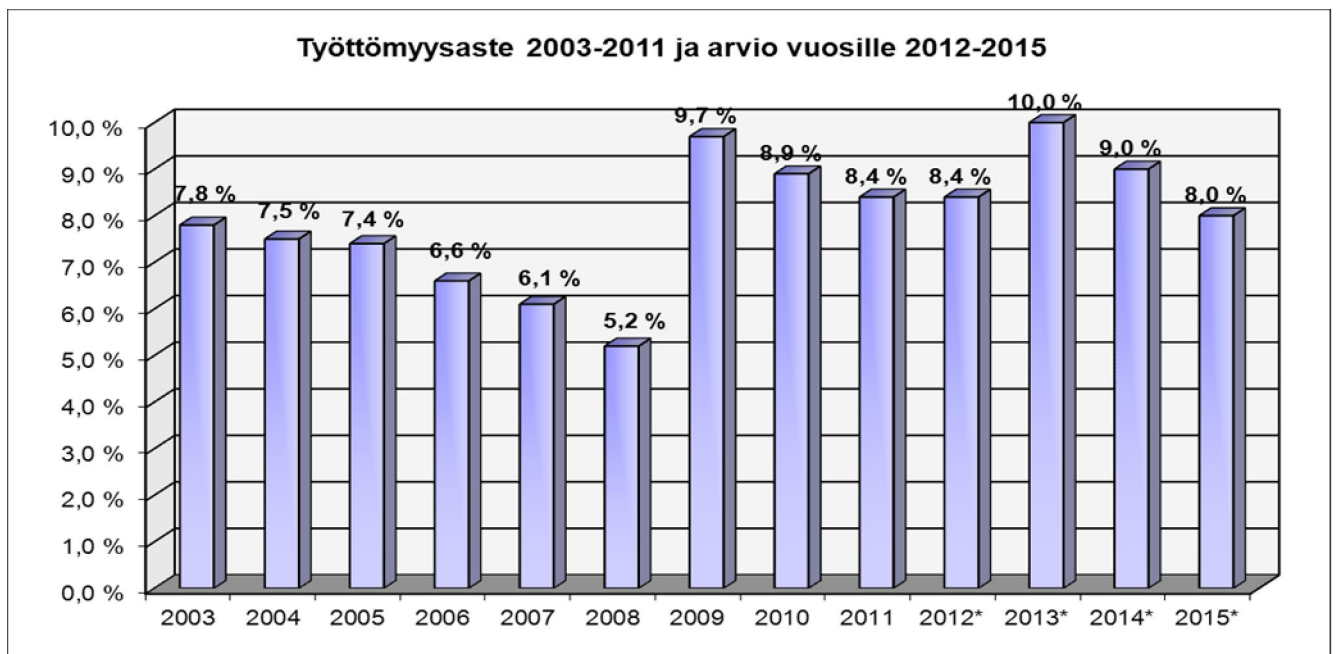
Asukasluku vuosina 2005-2011 sekä ennusteet vuosille 2012-2015

Tilastokeskuksen 28.9.2012 julkaiseman ennusteen mukaan Karkkilan asukasluku 2012 olisi 9 236, 2013 -> 9 283, 2014 -> 9 337 ja 2015 asukasluku olisi jo 9 399. Kunnittaiset ennusteet on laadittava kaikille kunnille samoin perustein. Kuntien käsittely "yksilöllisesti" olisi mahdollonta, ja niinpä on aina esiintynyt ja tulee esiintymään tapauksia, joissa esim. ennustekertoimien laskentaperiodi on ollut kunnan kannalta jollakin tapaa poikkeuksellinen, jolloin ennuste poikkeaa trendikehityksestä suuntaan taikka toiseen.

Työllisyys ja työttömyys

Karkkilan kaupungin työllisyystilanne on kehittynyt pääasiassa suotuisasti aina vuoteen 2008 asti, jolloin työttömyysaste lähti nousuun.

* työttömyysaste vuosille 2012 – 2015 on arvio, johon sisältyy yleinen työttömyysasteen kehitys sekä mm. Moventas Oy Santasalon tehtaan muutokset.

4 TALOUSARVION JA SUUNNITELMAVUOSIEN

LAADINTAPERUSTEET

Kuntalain 65 §:ssä on talousarvioperiaatteita koskevat säännökset. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi, taloussuunnitelman ollessa vähintään kolmevuotinen. Valtuuston on hyväksyttävä talousarvio ja -suunnitelma samanaikaisesti. Talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus. Taloussuunnitelmassa sovitaan peruslinjaukset, joiden mukaan tuotetaan kuntapalveluja ja joiden mukaan toimintaa johdetaan. Suunnitelma toiminnallisine ja taloudellisine tavoitteineen syntyy arvokeskustelun tuloksena.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään valtuustotason sitovien taloudellisten tavoitteiden lisäksi myös toiminnalliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että edellytykset tehtävien hoitamiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen turvataan. Kuntalaissa korostetaan sitovien tavoitteiden asettamista ja seurannan merkitystä talouden ohjaukseen, määrärahoihin ja tuloarvioihin. Talousarvio ja -suunnitelma ovat valtuuston talouden ja toiminnan ohjausvälineitä. Tilikauden päätyttyä annettavassa toimintakertomuksessa on annettava selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Kaupunginhallitus on antanut vuoden 2013 talousarviolle euromääräisen tavoitekehityksen ja kasvuprosentit kokouksessaan

28.5.2012. Strategiaan perustuvia valtuustotason sitovia toiminnallisia tavoitteita ja investointisuunnitelmaa linjattiin Tehtaan hotellilla pidetyssä kaupunginhallituksen talousseminaarissa 18.9.12.

Kuntalain mukaan kunnan talouden hoidossa ja toiminnassa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita. Valtuusto päättää talousarvioon tehtävistä olennaisista muutoksista. Talousarvio muodostuu eri osista. Tuloslaskelma- ja rahoitusosa edustavat kokonaistalouden näkökulmaa, käyttötalous - ja investointiosan edustaessa toiminnan ohjauksen näkökulmaa. Kuntalaki ei edellytä tulojen ja menojen muodollista tasapainottamista vuositasona. Tilikauden tulos talousarviossa tai yksittäisenä suunnitelmavuonna voi olla yli - tai alijäämäinen. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuonna taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Laissa määritellyn talousarvion muodollisen rakenteen lisäksi taloussuunnitelman periaatteita ovat:

- Täydellisyysperiaatteen mukaan talousarvioon on otettava kunnan rahan käyttö ja rahan lähteet. Kunnan eri tehtävien sisäiset ostot ja myynnit otetaan talousarvioon, vaikka niihin ei suoraan liittyisi rahan käyttöä eivätkä ne ole valtuustoon nähden sitovia määrärahoja. Sisäiset erät huomioidaan vastuualueiden tunnusluvuissa.
- Bruttoperiaate tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina. Nettoperiaatteen mukaan talousarviossa sitovuus määrätään tulojen ja menojen erotuksena (toimintakate).
- Suorite- ja realisointiperiaatteen mukaan talousarvioon otetaan varainhoitovuoden suoriteperusteiset menot ja tulot.
- Tasapainoperiaatteen mukaan tulojen on katettava menot suunnitelmakaudella. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena.
- Kehysbudjetointiperiaatteen mukaan valtuusto voi osoittaa lautakunnalle tai kokonaiselle palvelualueelle kokonaismäärärahan useiden eri tehtävien hoitamiseen. Kuntalain mukaan valtuusto ei voi kuitenkaan hyväksyä talousarvioita niin yleispiirteisenä, että se ei voi enää käyttää sille kuuluvaa talousarviovaltaa.

Määräraha, tuloarvio, sisäiset menot ja poistot

Ulkoinen määräraha on valtuuston hyväksymässä talousarviossa euromääräinen, käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuus varojen käyttämiseen, joka myönnetään toimielinten kautta vastuualueille. Ulkoinen tuloarvio on valtuuston talousarviossa tuloarvio, joka asetetaan toimielinten kautta vastuualueille. Tulot peritään hyväksytyjen maksujen ja taksojen mukaisina palvelutilanteessa tai mahdollisimman nopeasti tapahtuman jälkeen. Netto tarkoittaa menon ja tulon erotusta eli toimintakatetta.

Talousarviossa esitetyt sisäiset ja laskennalliset menot ja tulot eivät ole valtuustoon nähden sitovia määrärahoja, mutta ne kohdennetaan toimialan hallinnon kustannuksiin ja otetaan huomioon laskettaessa palvelujen yksikkökustannuksia. Suunnitelman mukaiset poistot ovat talousarvion tuloslaskelmaosassa tilikauden tuloksen laskemiseksi tarvittava erä, eivätkä ne ole määrärahoja.

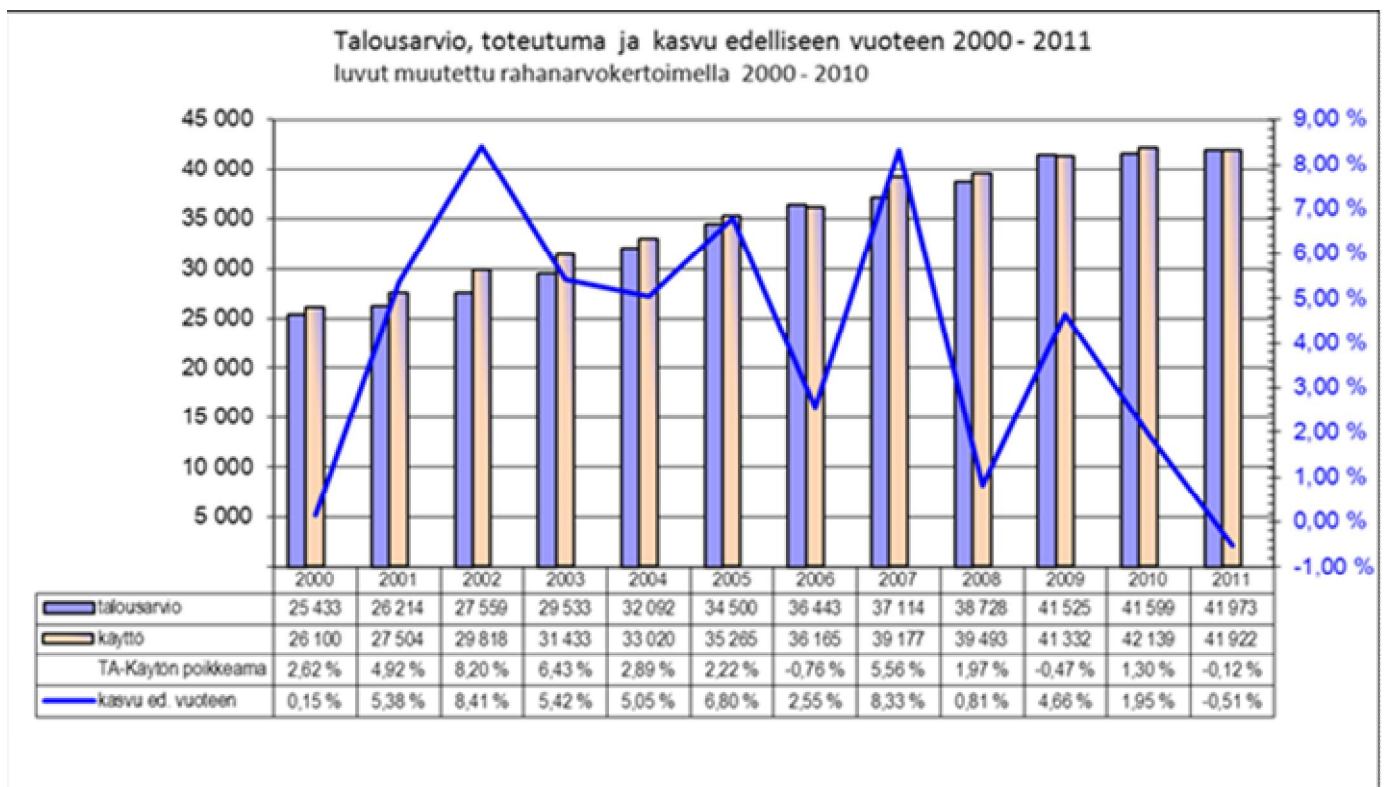
Investointiosassa esitetään kaupungin investointimenot ja -tulot taseen päälajeittain. Käyttöomaisuuden hankinnat, jotka ovat vähintään 10 000 euroa tai kuuluvat ensikeräiseen kalustamiseen, käsitellään investointiosassa. Jos hankkeen toteutuminen siirtyy talousarviossa arvioidusta aikataulusta, jaksotetaan investoinnin rahoitustarve

uudelleen suunnitteluvuosille. Automaattisesti siirtyvää määrärahaa ei ole. Investointitoiminnan rahoitusosuuksina talousarviossa esitetään mm. arvioidut valtion ja muiden yhteisöjen rahoitusosuudet.

4.1 Voimassa oleva taloussuunnitelma

Vuoteen 2007 asti toimintakulujen ja -katteen kehitys on ollut voimakasta ja tilikauden tulokset alijäämäisiä. Tähän kehitykseen on pyritty vastaamaan perustamalla perusturvakuntayhtymä Karviainen sekä liikelaitoskuntayhtymä Puhti. Näiden yhtymien perustamisella on tavoiteltu menojen kasvukehityksen hidastumista ja Puhdin osalta myös kustannusten alentumista. On olemassa edelleen riski, että mittavia kustannussäästöjä joudutaan odottamaan, ellei rakenteellisiin muutoksiin pystytä. Rakenteelliset muutokset luovat kuitenkin pohjan aitoon mahdollisuuteen vaikuttaa menojen kasvun kehitykseen tulevaisuudessa. Muussa tapauksessa on erittäin todennäköistä, että kaupungin talous on tasapainossa vain silloin, kun verotulojen kasvu on 8 - 10 %:n tasolla. Tämän tasoinen pitkäjätköinen kasvuodotus on epärealistinen.

Karkkilan kaupungin taloudellinen tulos vuonna 2010 oli reilusti alijäämäinen eli 1,7 miljoonaa. Vuoden 2011 talousarvion tulos oli alun perin +/-nolla. Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen (miljoona euroa) turvin tilikauden tulos saatiin positiiviseksi 652 575 euroa. Taseeseen jäi kattamatonta alijäämää 796 738 euroa.

Talousarviovuoden 2012 toimintakate on – 42,767 miljoonaa, vuosikate on 1,358 miljoonaa ja tulosennuste alijäämäinen. Ulkoisten toimintatuottojen, toimintamenojen ja toimintakatteen kasvuennuste on 2,0 %. Verotulokertymä on syyskuun arvion mukaan jäämässä noin 500 000 euroa talousarviota alhaisemmaksi lähinnä yhteisöverotilistysten vuoksi. Syyskuun tilanteen perusteella tehdyn tilinpäätösennusteen mukaan vuoden 2012 tilikauden tulos on painumassa alijäämäiseksi reilut 200 000 euroa. Karviaisen ja erikoissairaanhoidon menojen loppuvuoden kehitys voi vielä vaikuttaa tulokseen. Oman toiminnan osalta määrärahaylityksiä ei ole odotettavissa.

Toimintakulujen kasvu tulee pitää maltillisena niin omassa kuin Karviaisenkin toiminnassa ja se voidaan toteuttaa toimimalla tehokkaasti ja optimoimalla palvelunjärjestämistä, sen laatua ja volyyymia. Palveluverkkoon tehtävien toiminnallisten muutoksien ja optimointien täytyy luoda myös kustannusten kasvun hillitsemistä, muuten investoinnit eivät ole olleet onnistuneita. Kaupungin kiinteistöjen käytössä on edelleen tehottomuutta, mikä syö varoja ylisuhtaisilla käyttömenoilla sekä lainanhoitokustannuksilla.

4.2 Suunnitelmavuosien 2013 ja 2015 tavoitteet

Kaupungin talouden tasapainoon saaminen edellyttää, että toimintamenojen kasvu on aikaisempia vuosia selvästi maltillisempaa sekä menojen kasvu jää alle kuntien keskimääräisen kasvuprosentin (arvio 2013/3,6 %). Keinot talouden tasapainoon saamiseksi perustuvat tiukkaan menokuriin, rakenteellisiin palvelutuotannon muutoksiin, tarkoituksenmukaisiin investointeihin, pitkäjänteiseen henkilöstösuunnitteluun sekä veropohjan laajentumiseen. Kunnallis- ja kiinteistöveroprosentteja on nostettu vuodelle 2010 ja näiden lisätuotto on yhteensä noin 1,3 miljoonaa euroa. Kunnallisveroprosentin nostaminen 20,75 %:iin 1.1.2013 kasvattaa tuloveroja reilut 600 000 €.

Suunnitelmavuosien 2013 - 2015 toimintamenojen kasvu on erittäin maltillinen (keskimäärin 1,5 %) ja vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot. Suunnitelmavuosien 2014 - 2015 tilikauden tulokset ovat ylijäämäisiä, jonka perusteella taseessa 31.12.2015 olisi ylijäämää noin 20 000 euroa. Karkkilan kaupungin kokonaisverotulot 2012 ovat arvion mukaan 30,0 miljoonaa euroa. Kasvu edellisen vuoden verotulokeritymään on marginaalinen eli vain 80 000 euroa (+ 0,26 %). Taloustilanne huomioon ottaen vuosien 2011 ja 2012 tunnusluvut ovat olleet oikean suuntaisia joskin riittämättömiä talouden tasapainottamisen kannalta. Suunnitelmavuosina 2013 – 2015 taloutta on tervehdytettävä edelleen jämäkästi. Vuonna 2013 ulkoiset toimintatuotot laskevat 2,0 %, toimintakulut kasvavat 2,1 % ja toimintakate kasvaa 2,7 %. Strategian mukaan vuoden 2014 alusta lainamäärän kasvun tulisi pysähtyä ja lainamäärän euroa/asukas kääntyä laskuun. Tätä tavoitetta ei tulla saavuttamaan tulevan suunnitelmakaudella kunnallisveroprosentin korotuksesta huolimatta.

4.3 Tasapainotus taloussuunnitelmassa

Kuntalain taloutta ja tarkastusta koskevia säännöksiä on muutettu sekä 1.8.2006 että 15.5.2007 voimaan tulleissa kuntalain muutoksissa (578/2006, 519/2007). Taloutta koskevat säännösmuutokset sisältyvät kuntalain 65, 68, 69 ja 70 pykälisiin ja tarkastusta koskeva säännösmuutos 71 pykälään. Voimaan tulleiden säännösten (65.3 §) mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Taloussuunnitelman neljän vuoden tasapainovaatimus sitoo nimenomaan kuntaa, jonka taseeseen ei kerry ylijäämäeriä. Toisin sanoen kunnan, jonka talousarviovuoden taseen arvioidaan muodostuvan alijäämäiseksi tai jonka kuluvan vuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää, on laadittava tasapainossa oleva taloussuunnitelma.

Taloussuunnitelmaan kuuluvien vuosien tilikauden tuloksella tarkoitetaan tulosta ennen tilinpäätössiirtoja eli ennen varaus-, poistoero- ja rahastosiirtoja. Taloussuunnitelmaa koskeva neljän vuoden enimmäispituus ei estä kuntaa laatimasta sitä pidemmälle ulottuvaa investointiohjelmia tai erillisiä pitkän aikavälin palvelusuunnitelmia.

Karkkilan kaupungin taloussuunnitelma on ylijäämäinen 20 000 euroa tulevana suunnittelukautena. Talouden tasapainottamiseen suunnitelmavuosina 2013 – 2015 päästään siten, että toimintakulujen kasvuprosentti on keskimäärin vain 1,5 %. Omaa palvelutuotantoa, samoin Karviaisen ja erikoissairaanhoidon palvelutasoa käydään edelleen läpi ja palvelutuotantoon tehdään rakenteellisia muutoksia. Suunnitelma- vuosien 2013 - 2015 tuloslaskelmissa tuloveroveroprosentti on 20,75 ja kiinteistöve- roprosentit ennallaan.

4.4 Kuntalain mukainen toimenpideohjelma Karkkilan ta- louden tasapainottamiseksi 2013 - 2015

Karkkilan kaupunginhallitus käynnisti talousseminaarissaan 19. – 20.9.11 kuntalain edellyttämän toimenpideohjelman valmistelun talouden tasapainottamiseksi. Ohjelma- työn taustalla on kaupungin taseeseen kertyneen alijäämän kattaminen, velkamäärän pienentäminen, valtionosuuksien leikkaus vuodesta 2012 lukien sekä taloudelliseen taantumaan ja kuntauudistukseen varautuminen.

Toiminnan ja talouden tasapainottamisen tavoitteena on saavuttaa kaupunkilaisille tuotettaville palveluille kestävä ja ennakoitavissa oleva palvelu- ja kustannustaso, jo- ka kestää toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Merkittävytydessään tasapai- notusohjelma menee palvelurakenteisiin ja kaupunkilaisten arkeen. Ohjelman ai- kaulottuvuus kattaa perinteisen suunnittelukauden eli vuodet 2013 – 2015. Keväällä 2013 talouden tasapainottamisohjelmaa tarkennetaan ja konkretisoidaan.

5 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖPANO-OHJEET

5.1 Taloutta ja toimintaa koskevat ohjeet ja säännöt

Kaupungin taloudenhoitoa ja sen järjestämistä ohjaavat kuntalain 8. luku, kirjanpito- laki ja – asetus, kirjanpitolautakunnan ja sen kuntajaoston antamat ohjeet sekä kau- pungin hallintosääntö, kaupungin talouden hoitoa ja sisäistä valvontaa koskevat yleis- ohjeet (Kh 1.3.2010, § 43), talousarvion täytäntöönpano-ohjeet (Kh 30.1.12, § 26), talousarvio ja taloussuunnitelma (Kv 03.12.2012, §) sekä poistosuunnitelma (Kv 3.12.2012, §). Kuntalain 67 §:ssä on säännökset kunnan kirjanpidosta.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut sitovat yleisohjeet kunnan ja kuntayh- tymän:

- tuloslaskelman laatimisesta
- rahoituslaskelman laatimisesta
- taseen laatimisesta
- suunnitelman mukaisista poistoista
- konsernitilinpäätöksen laatimisesta
- tilinpäätöksen liitetiedoista
- liikelaitoksen ja taseyksikkönä käsiteltävän rahaston kirjanpidolli- sestä käsittelystä
- rahasto- ja varauskirjauksista.

5.2 Talousarvion sitovuus

Talousarvion ja – suunnitelman laadinnan perusteena kunnissa ovat voimassa oleva strategia, taloussuunnitelma, edellisen vuoden tilinpäätös, kuluvan vuoden tilinpäätösnuste sekä valtuuston mahdolliset kannanotot. Kuntalaki edellyttää että, taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena.

Kuntalain mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on sitova ohje kaupunginhallitukselle, lautakunnille, toimialoille, vastuualuepäälliköille sekä muille kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille. Pääsääntöisesti kaupunginvaltuustoon nähden sitova erä on käyttötalousosassa toimielimen (kaupunginhallitus, lautakunnat), Perusturvakuntayhtymä Karviaisen ja erikoissairaanhoidon netto eli ulkoinen toimintakate. Kaupunginhallituksen alaisen luottamustoimihallinnon toimintakatetta laskettaessa ei oteta huomioon käyttöomaisuuden myynnistä kertyviä myyntivoittoja tai myyntitappioita. Myyntivoittoja ei siten voi käyttää kaupunginhallituksen menojen katteeksi ja myyntitappioita ei tarvitse kattaa muilla tuloilla tai menojen vähennyksillä.

5.3 Talousarvion käyttösuunnitelmien hyväksyminen

Valtuuston hyväksytyä talousarvion tulee toimielinten (kaupunginhallitus ja lautakunnat) laatia heti alkuvuodesta käyttötalousosassa vastuualueille ja investointiosassa taseen päälajeille osoitetuista määrärahoista ja tuloarvioista käyttösuunnitelmat. Samassa yhteydessä toimielimet hyväksyvät omalta osaltaan sitovat toiminnalliset tavoitteet.

Toimintavuotta 2013 koskevat alustavat käyttösuunnitelmat on tarkistettava vastamaan talousarviossa hyväksytyjä määrärahoja. Talousarvion käyttösuunnitelmia hyväksyttäessä on varmistettava, että sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevin määrärahoihin. Käyttösuunnitelmien tarkoituksena on jakaa valtuuston myöntämät määrärahat ja tuloarviot osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi toimialan vastuualueille sekä asettaa vastuualueille toiminnallisista tavoitteista johdetut osatavoitteet.

Toimielimet voivat hallintosäännön 67 § mukaan joko kokonaan tai osittain siirtää käyttösuunnitelmien hyväksymiseen liittyvän toimivallan alaisilleen viranhaltijoille.

Käyttösuunnitelmien hyväksymisessä tulee ottaa huomioon talousarvion hierarkkinen rakenne siten, että toimielimet hyväksyvät vastuualueiden käyttösuunnitelmat ja delegoivat alemman tason yksityiskohtaisempien käyttösuunnitelmien hyväksymisen johtaville viranhaltijoille. Käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä toimielimet hyväksyvät omalta osaltaan sitovat toiminnalliset tavoitteet, joiden toteutumasta raportoidaan ao. toimielimelle.

Investointimäärärahat ovat valtuustoon nähden sitovia taseen päälajeittain eli aineettomat oikeudet, maa- ja vesialueet, osakkeet ja osuudet, koneet, kalusto ja kuljetusvälineet, rakennukset ja rakennelmat sekä kiinteät rakenteet ja laitteet. Tällä tavoin ne on esitetty myös investointisuunnitelmassa. Investoinneista on laadittu myös tarkemmalla tasolla hankekohtainen erittely vuosille 2013 - 2016.

5.4 Määrärahat, tuloarviot ja tavoitteiden seuranta

5.4.1 Määrärahojen muutokset ja uudet määrärahat

Hallintosäännön 68 §:n mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen talousarvion muutos ehdotusta ei voida valtuustolle tehdä. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Määrärahaa voidaan käyttää vain hallintosäännössä, talousarviossa, sen perusteluissa tai kaupunginvaltuuston erillispäätöksissä määritellyyn tarkoitukseen.

Talousarvion sitovuudesta johtuu, että toimielimen ml. Karviainen ja erikoissairaanhoidon määrärahan käyttötarkoituksen muutosta (määrärahan siirto toimielimeltä toiselle) koskevan päätöksen tekee valtuusto. Lautakunnat voivat tehdä muutosesityksen valtuustolle vain silloin, kun muutos on suuruudeltaan merkittävä ja muutokseen on perusteltu syy, kuten määrärahan korotustarpeen välttäminen tai kokonaan uuden määrärahan sisällyttäminen talousarvioon.

Määrärahojen riittävyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Toiminta on suunniteltava ja investoinnit ajoitettava siten, että talousarvioon merkitty määräraha varmasti riittää. Valvontavastuu kuuluu määrärahan käyttäjien ja käytöstä vastaavien henkilöiden ohella toimialajohtajille sekä lautakunnille ja kaupunginhallitukselle.

Talousarvion sitovuus merkitsee sitä, että nettobudjetoitujen toimielinten ulkoisen määrärahan korottamista (toimintakate = nettomenot) tai ulkoisen tuloarvion (toimintakate = nettotulot) alentamista koskeva talousarvion muutos on tehtävä myös valtuustossa. Edellä mainitut määrärahamuutokset koskevat myös erikoissairaanhoidon ja Karviaista. Mikäli alkuvuodesta ilmenee tarvetta määrärahojen muutoksiin tai lisäämäärärahojen saamiseen ne käsitellään kesäkuun valtuustossa. Mikäli tämän jälkeen esiintyy tarvetta määrärahojen muutoksiin tai korotuksiin, on niistä tehtävä esitykset heti, kun tarve on ilmennyt.

5.4.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta

Toimialajohtajien ja vastuualuepäälliköiden tulee jatkuvasti seurata talousarvion ja sen käyttösuunnitelmien toteutumista ja saattaa mahdolliset poikkeamat asianomaisen toimielimen tietoon. Toimielimen on ryhdyttävä välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli on ilmeistä, että talousarvio ei toteudu suunnitellulla tavalla. Kaupungin johtoryhmä seuraa talouden tunnuslukujen toteutumista kuukausittain.

Talousarvion toteutumisesta niin käyttötalouden kuin investointien osalta on raportoitava (osavuosikatsaukset) kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja kaupunginvaltuustolle seuraavasti:

Ensimmäinen raportti annetaan ajalta 1.1.- 31.3. ja se sisältää euromääräiset talouden (käyttötalous ja investoinnit) toteutumat. Toinen raportti ajalta 1.1.- 30.6. ja kolmas raportti ajalta 1.1. – 30.9. sisältävät euromääräiset talouden toteutumat sekä

toiminnallisten tavoitteiden toteutumiset. Syyskuun tilanteen perusteella tehdään tilinpäätösennuste. Vuoden neljäs raportti on virallinen tilinpäätös, jonka on oltava valmis 31.3. mennessä. Tilinpäätös käsitellään valtuustossa talousarviovuotta seuraavan vuoden kesäkuun kokouksessa. Edellä mainittu talouden ja toiminnan arviointi, ennakointi, seuranta ja raportointi koskevat myös Karviaista.

5.4.3 Kirjanpitoikäytäntö

Kunnan lakisääteinen kirjanpito jakaantuu ulkoiseen kirjanpitoon ja talousarvion toteutumisen seurantaan. Ulkoisesta kirjanpidosta on saatava koko kaupungin tuloslaskelma ja tase liitetietoineen sekä rahoituslaskelma. Lisäksi ulkoisen kirjanpidon on pystyttävä tuottamaan kaupungin konsernitilinpäätöksen vaatimat tiedot. Ulkoisessa kirjanpidossa on eliminoitava kaupungin sisäiset tilitapahtumat sekä konsernitilinpäätöksessä konserniyhteisöjen väliset tilitapahtumat.

Talousarvion toteutumisen seurannan on lakisääteisesti tapahduttava vähintään valtuuston vahvistaminen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden laajuudessa. Kirjanpidossa talousarvion toteutumista seurataan valtuuston vahvistamia tavoitteita tarkemmalla tasolla.

5.4.4 Tehtävän täyttölupamenettely

Kaupunginhallitus on päättänyt 6.10.2009, § 268, että kaupungin hallinnossa otetaan välittömästi käyttöön täyttölupamenettely siten, että kaikkien virkojen ja tehtävien vakinainen täyttäminen edellyttää kaupunginhallituksen täyttölupaa. Yli kolmen kuukauden määräaikaiset virkojen ja tehtävien täytöt edellyttävät kaupungin johtoryhmän myöntämää lupaa, ellei ratkaisuväliltä kuulu kaupunginhallituksen tai -valtuuston toimivaltaan. Lupamenettely on voimassa toistaiseksi.

6 TILINPÄÄTÖS 2011, TALOUSARVIO 2012 JA

SUUNNITELMAVUODET 2013 - 2015

Ulkoinen, 1 000 €	TP 2011	TA 2012	1 000 KH 2013	TA%	TS 2014	TA%	TS 2015	TA%	€
Toimintatuotot	7 487	7 636	7 486	-2,0	7 273	-2,8	7 140	-1,8	
Myyntituotot	2 978	3 030	2 904	-4,2	2 889	-0,5	2 918	1,0	
Maksutuotot	801	827	902	9,1	897	-0,5	906	1,0	
Tuet ja avustukset	889	914	982	7,4	897	-8,6	906	1,0	
Muut toimintatuotot	2 819	2 865	2 699	-5,8	2 589	-4,1	2 409	-7,0	
Toimintakulut	-49 409	-50 403	-51 465	2,1	-51 537	0,1	-52 752	2,4	
Palkat ja palkkiot	-9 563	-9 954	-10 212	2,6	-10 406	1,9	-10 614	2,0	
Henkilöstösivukulut	-4 014	-4 110	-4 182	1,8	-4 262	1,9	-4 347	2,0	
Palvelujen ostot	-32 187	-32 411	-33 255	2,6	-32 963	-0,9	-33 787	2,5	
Ostot tilikauden aikana	-2 135	-2 261	-2 243	-0,8	-2 299	2,5	-2 356	2,5	
Avustukset	-996	-1 045	-1 068	2,2	-1 090	2,0	-1 117	2,5	
Muut toimintakulut	-513	-622	-505	-18,9	-517	2,5	-530	2,5	
Toimintakate	-41 922	-42 767	-43 979	2,8	-44 264	0,6	-45 612	3,0	
Verotulot	29 958	30 037	31 730	5,6	32 614	2,8	34 254	5,0	
Valtionosuudet	15 231	14 840	14 955	0,8	14 985	0,2	15 040	0,4	
Korkotuotot	17	10	5		5	-10,0	5	0,0	
Muut rahoitustuotot	185	188	150	-20,2	152	1,3	153	0,7	
Korkokulut	-941	-950	-900	-5,3	-1 050	16,7	-1 150	9,5	
Muut rahoituskulut	-1		-11		-10		-9		
Vuosikate	2 528	1 358	1 950	43,6	2 432	24,7	2 680		
Poistot ja arvон alentum	-1 876	-1 700	-1 950		-1 973		-1 982		
Tilikauden tulos	653	-342			459		698		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	15,2	15,1	14,5		14,1		13,5		
Vuosikate/Poistot %	134,8	79,9	100,0		123,2		135,2		
Vuosikate, euroa/asukas	275	148	212		263		288		
Asukasmäärä	9190	9190	9200		9250		9300		
Kertynyt ali-/ylijäämä	-797	-1139	-1139		-680		18		

6.1 Käyttötalouden osan perusteet

Käyttötalouden osassa hyväksytään kaupungin eri toimielimille valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä osoitetaan näiden tavoitteiden edellyttämät ulkoiset määrärahat sekä tavoitteisiin liittyvät ulkoiset tuloarviot. Määräraha voidaan ottaa talousarvioon joko brutto- tai nettomääräisenä eli toimielinkohtainen valtuustoon nähden sitova taloudellinen tavoite voidaan asettaa toimintakuluille ja -tuotoille tai tuottojen ja kulujen erotukselle eli toimintakatteelle.

Karkkilan kaupungin talousarviossa valtuustotason sitova erä on toimielimen ulkoinen toimintakate pois lukien kaupunginhallituksen alainen luottamustoimihallinto,

jonka sitova erä on ulkoiset toimintakulut. Talousarvion käyttötalousosan tuloarvioissa ja määrärahoissa huomioidaan ulkoiset tuotot ja kulut. Lisäksi talousarviossa on esitetty ulkoiset tuotot ja kulut vastuualueittain. Sisäiset ja laskennalliset talouden erät huomioidaan kustannuslaskennan kautta aiheuttamisperiaatteella kullekin vastuualueelle, kustannuspaikalle ja palvelulle, joiden perusteella laaditaan toimintaa kuvaavat tunnuslukutaulukot.

Toiminnallinen tavoite on valtuuston toimielimelle asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa ohjaava tavoite. Kunkin toimielimen kohdalla perusteluteksteissä kuvataan muita suoritettuja, voimavaroja, painopistealueita ja keskeisiä palvelun tuottamiseen liittyviä muutoksia suunnitelmakaudella.

6.2 Käyttötalousosan yleiset laskentaperiaatteet

Toimintatuotot

Vastuualuekohtaiset ulkoiset maksu-, myynti- ja vuokratuotot on vuodelle 2013 budjetoitu toimielinten päättämien taksojen ja vuoden 2011 ja 2012 toteutuneiden tuottojen perusteella laadittujen tuottoarvioiden pohjalta. Lautakuntien ehdotuksiin sisältyvät olennaiset maksujen ja taksojen korotukset on mainittu perusteluteksteissä. Ulkoisena vuokratuottona talousarvioon on varattu perusturvakuntayhtymä Karviaisen ja Kunnan Taitoa Oy:n ja Kuntien Tiera Oy:n tilavuokrat. Samoin ruokapalvelujen tuottamat ateriapalvelut Karviaisen asiakkaille ja henkilöstölle sekä Taitoan, Tieran ja kaupungin omalle henkilöstölle ovat tuloslaskelmassa ulkoisena tuottona.

Henkilöstökulut

Kaupungin vakinaisen henkilöstön palkkamäärärahat on varattu talousarvioon käyttäen laskentaperusteena syyskuun 2012 palkkoja lisättynä 1,9 prosentin arvioidulla sopimuskorotuksella. Vuoden 2013 talousarvioon varattu palkkamääräraha on 6,8 % suurempi kuin tilinpäätöksen 2011 palkkamenojen toteutuma ja 2,5 % suurempi kuin vuoden 2012 talousarviossa oleva määräraha. Henkilöstö voi pitää edelleen vapaaehtoisia palkattomia virkavapaita/työloimia, jos palvelut voidaan turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti järjestää ilman sijaisten käyttöä.

Henkilöstömäärän lisäykset ja vähennykset on otettu huomioon vastuualuekohtaisesti kustannuspaikoittain. Erilliskorvaukset ja sijaisten tarve on arvioitu kunkin vastuualueen kohdalla erikseen. Eläkemeno- ja varhaiseläkemenoperusteiset maksut sekä lomapalkkavaraukset on kohdistettu niille kustannuspaikoille, joille ne aiheutumisperiaatteen mukaan kuuluvat. Henkilöstöbudjettiin on varattu määrärahat myös nuorten yhteiskuntatakuun ja työllisyyden hoitoon.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostot sisältävät asiakaspalvelujen ostot ja muiden palveluiden ostot. Asiakaspalvelut ovat kuntalaisille tarkoitettuja lopputuotepalveluja, joita kunta ostaa muilta palveluntuottajilta. Asiakaspalvelujen ostot on eriteltävä: ostot valtiolta, kunnilta, kuntayhtymiltä ja muilta. Muiden palveluiden ostot ovat kunnan suoritustuotannossaan käyttämiä palveluja, joita ovat mm. henkilöstölle hankitut sosiaali-, terveys-, opetus- ja kulttuuripalvelut. Karviaiselle on asetettu edelleen tiukka toimintamenojen sopeuttamistavoite. Menot saavat kasvaa kuluvan vuoden talousarvioon vain 1,8 % (17,391

miljoonasta eurosta 17,7 miljoonaan). Erikoissairaanhoidon on varattu samansuuruisen määräraha (10,4 miljoonaa) kuin vuonna 2012.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Hankinta-arvoltaan yksittäiset vähintään 10 000 euron kalusto- ja laitehankinnat sisältyvät talousarvion investointiosaan. Tätä pienemmät hankinnat käsitellään vuosihankintoina käyttötalousosassa. Poikkeuksen muodostaa uuden yksikön perustaminen, jolloin hankinnat voidaan sisällyttää talousarvion investointiosaan.

Sisäiset ja laskennalliset vyörytyserät

Sisäiset ja laskennalliset erät eivät ole sitovia määrärahoja valtuustoon nähden vaan kustannusten kohdentamista vastuualueiden tuottamille palveluille aiheuttamisperiaatteella.

Sisäisiä eriä ovat mm. teknisen toimen omat työt, kaupungin omistamien, omassa käytössä olevien kiinteistöjen vuokrat, energia ja vedenkäyttö sekä ruokapalvelut kouluille ja päiväkodeille. Vuodesta 2009 alkaen kaupungin vuokrat sisältävät myös pääomavuokran osuuden. Teknisen toimen työt ovat 273 000 €, sisäiset vuokrat 3 816 100 €, energia ja vedenkäyttö 91 500 € ja ruokapalvelut 984 300 euroa.

Kunnan Taitoa Oy:n ja Kuntien Tiera Oy:n tuottamien palkanlaskenta-, laskenta-, tietohallinto-, -tietotekniikka ja puhelinpalvelujen sekä Karviaisen tuottamien työsuojelupääällikkö- ja eläkeasiamiespalvelujen ulkoinen määräraha on varattu hallinto- ja talouspalvelujen vastuualueelle. Sieltä kustannukset on jaettu aiheuttamisperiaatteella sisäisinä erinä toimielinten hallinnon kustannuksiin. Tieran, Taitoan ja Karviaisen sisäinen kustannuserä yhteensä 479 800 €. Samoin perusteita on jaettu hallinto- ja talouspalvelujen tuottamat asianhallinta-, asiakas-, henkilöstö-, talous- ja viestintäpalvelut. Toimielinten hallinnon kuluista sisäiset erät on jaettu kustannuslaskennassa (sisäinen laskenta) vastuualueittain kustannuspaikoille ja sitä kautta palveluille. Vastuualueiden tunnusluvuissa toimintamenot sisältävät edellä mainitut sisäiset erät yhteensä 1 145 200 €.

Luottamustoimihallinnon (kaupunginhallitus ja -valtuusto, keskusvaali- ja tarkastuslautakunta) ja konsernijohdon (kaupunginjohtaja ja johtoryhmä) kustannukset käsitellään laskennallisina erinä (ns. yleishallinnon vyörytyserät) ja ne huomioidaan kokonauskustannuksissa palvelujen yksikköhintoja laskettaessa. Myös nämä kustannukset on huomioitu vastuualueiden tunnusluvuissa. Laskennallinen kustannuserä on yhteensä 785 400 €.

6.3 Tuloslaskelmaosan perusteet

Kaupungin kokonaistalouden näkökulmasta tarkasteltuina ohjausvälineinä toimivat talousarvion ja – suunnitelman tuloslaskelma- ja rahoitusosa. Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat varsinaisen toiminnan tulot ja menot, verotulot, valtionosuudet, rahoituserät ja suunnitelman mukaiset poistot. Vakaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menokehitys sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen. Sopeutuksen onnistuminen on nähtävissä tuloslaskelmaosan tulorahoituksen riittävytenä eri suunnitelmavuosina. Tilikauden tuloksen käsittelyerät (poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset) eivät ole varsinaisia määrärahoja tai tuloarvioita, koska ne eivät ole rahoitusvaikutteisia eriä. Valtuusto hyväksyy kuitenkin niitä koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan yhteydessä.

6.3.1 Verotulot

Karkkilan kaupungin kunnallisveroprosentti on ollut 19,75 vuosina 1997 – 2009 ja 20,25 vuodesta 2010 lähtien. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2012 on 19,25. Karkkilan kaupungin kunnallisveroprosentti 1.1.2013 alkaen on 20,75.

vuosi	Kunnallisvero		Kiinteistövero		Yhteisöverot		Verotulot yhteensä	
	1 000 €	muutos %	1 000 €	muutos %	1 000 €	muutos %	1 000 €	muutos %
2006	22896	8,1	915	13,5	1141	5,7	24952	8,2
2007	23682	3,4	976	6,6	1466	28,4	26124	4,7
2008	25435	7,4	1048	7,4	1567	6,9	28050	7,4
2009	26270	3,3	1099	4,9	1148	-26,7	28517	1,7
2010	25079	-4,5	1756	59,8	1435	25,0	28271	-0,9
2011	26423	5,4	1762	0,3	1773	23,5	29958	6,0
2012	26945	2,0	1820	3,3	1272	-28,2	30037	0,3
2013	28600	6,1	1830	0,5	1300	2,2	31730	5,6
2014	29450	3,0	1850	1,1	1314	1,1	32614	2,8
2015	31000	5,3	1850	0,0	1404	6,8	34254	5,0

* Vuosien 2012 – 2015 verotulot on arvioitu kuntaliiton ja verohallinnon ennusteiden perusteella. Verotuloarviossa 2013 – 2015 on huomioitu asukasmäärän laskun ja työttömyyden kasvun vaikutukset.

6.3.2 Valtionosuudet

Valtionosuuslainsäädäntö astui voimaan 1.1.2010. Karkkilan kaupunki on saanut vuosina 2008, 2009 ja 2011 harkinnanvaraista rahoitusavustusta yhteensä 2 445 000 euroa. Vuodelle 2012 Karkkilan kaupunki on hakenut harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta 1,5 miljoonaa euroa.

	2010	2011	2012	2013
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	13 573	13 971	14 640	15 103
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	442	1 551	1 560	1 177
Järjestelmämuutoksen tasaus	-11	-11	-11	-11
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 330	-1 280	-1 350	-1 315
Yhteensä	12 675	14 231	14 840	14 955
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		1 000		
Valtionosuudet yhteensä	12 675	15 231	14 840	14 955

*Vuoden 2012 ja 2013 valtionosuudet ovat arvioita

6.3.3 Korkomenot ja -tulot sekä muut rahoitusmenot ja -tulot

Muita rahoitustuloja ovat verotilitysten korot ja korotukset, osingot sijoitusomaisuudesta, sijoitusarvopapereiden myyntivoitot, osuuspääoman korot kuntayhtymiltä sekä kaupungin perimät viivästyskorot. Muita rahoitusmenoja ovat verotilityskorot ja -korotukset, luottoprovisiot ja koron lisäksi rahoituslainasta aiheutuvat muut kulut sekä sijoitusarvopapereiden myyntitappiot.

Korkomenot sisältävät kaupungin pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen jaksotetut korot. Kiinteässä korkotasossa on 46 % ja vaihtuvassa korossa 54 % lainakannasta. Kiinteäkorkoisten lainojen korot ovat 2,865 – 3,087 %. Vaihtuvakorkoisten lainojen korkotaso on 0,21 -0,68 %.

6.3.4 Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot ovat talousarvion tuloslaskelmaosassa kunnan tilikauden tuloksen laskemiseksi tarvittava erä. Jos poistosuunnitelma on hyväksytty erillisellä päätöksellä, ei poistojen sitovuutta koskevaa päätöstä tarvitse tehdä talousarviossa. Kaupunginvaltuusto päätti vuoden 1997 talousarvion hyväksymisen yhteydessä suunnitelmapoistojen perusteista. Talousarviovuoden 2012 käyttöomaisuuden poistot on arvioitu poistosuunnitelman mukaisesti.

Käyttöomaisuuskirjanpito ajalta 2003 – 2010 saatiin vuonna 2011 ajan tasalle. Vuosina 2009 ja 2010 on tehty lisäpoistoja. Samoin vuoden 2011 tuloksesta vähennettiin laskennan perusteella saadut lisäpoistot ja taseen korjaukset. Uusi poistosuunnitelma hyväksytään kaupunginvaltuustossa 3.12.2012 vastaamaan Valtiovarainministeriön kuntaosaston suositusta. Muutos nostaa poistotasoa 14,7 prosenttia vuoden 2012 poistoihin verrattuna.

6.3.5 Satunnaiset erät

Satunnaisia eräitä ovat sellaiset tulot ja menot, jotka ovat poikkeuksellisia kunnan toiminnassa. Satunnaisia tuloja ja menoja syntyy mm. tavanomaisesta poikkeavasta käyttöomaisuuden myyntivoitosta tai -tappiosta, tytär- ja osakkuusyhteisöjen omistussuhteiden luovuttamisesta tai näiden yhteisöjen purkamisesta tai fuusioitumisesta sekä annetusta konserniavustuksesta. Suunnitelmakaudelle ei ole budjetoitu satunnaisia tuloja eikä menoja.

6.4 Investointiosan perusteet

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelma- vuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille. Investointiosassa esitetään investoinnit taseen päälajeittain. Jos investoinnin tai sen osan toteuttaminen viivästyy talousarvion arvioidusta aikataulusta, jaksotetaan investoinnin rahoitustarve uudelleen suunnitteluvuosille. Investointitoiminnan tuloarviointina esitetään arvioidut valtion ja muiden yhteisöjen rahoitusosuudet investointimeinonihin. Pienhankinnoiksi luettavat hankkeet (kustannusarvio alle 10 000 euroa) sisältyvät käyttötalouden eri tulosalueiden määrärahaehdotuksiin.

6.5 Rahoitusosan perusteet

Rahoitusosassa osoitetaan miten kunnan menot (käyttötalous ja investoinnit) rahoitetaan. Sen avulla kootaan tulo-rahoituksen ja investointien sekä anto- ja ottolainauksen kassavirrat yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkuminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Jos tulo-rahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava rahoitus. Kunta voi kattaa rahoitus-tarvettaan lainanotolla tai vapauttamalla pysyviin vastaaviin (rahoitus-, käyttö- tai vaihto-omaisuuteen) sitoutunutta pääomaa.

Kunnan rahoituksessa on varmistettava maksuvalmiuden riittävyys. Talouden vakautteen vaikuttavat olennaisesti myös kunnan tekemät sitoumukset. Sitoumusten osalta tulee huomioida, että takauksiin, lainanantoon ja muihin pääomasijoituksiin saattaa sisältyä huomattavia riskejä. Talousarviolainojen lyhennykset vuonna 2013 ovat vajaat neljä miljoonaa euroa. Kokonaislainamäärä kasvaa arvion mukaan vuonna 2013 reilut miljoonaa euroa.

7 KONSERNI YHTEISÖJEN TAVOITTEET

Konserniohjeet on päivitetty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 6.9.2010, § 45.

7.1 Kiinteistö Oy Sorvinrinne

KOY Sorvinrinteen tilanne tulisi ratkaista lähivuosien aikana. Asuntojen myyntiä on suunniteltu jo usean vuoden ajan, mutta päätös on vielä keskeneräinen. Loppuvuonna 2012 valmistuu toimitilastrategia, jossa on suunnitelma myös KOY Sorvinrinteestä.

7.2 Perusturvakuntayhtymä Karviainen

Karkkilan kaupunki on yhdessä Vihdin ja Nummi-Pusulan kuntien kanssa perustanut perusturvakuntayhtymän, jonka toimiala kattaa kansanterveystilain mukaiset terveydenhoitopalvelut sekä sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut kokonaisuudessaan lukuun ottamatta lasten päivähoitoa. Kuntayhtymä perustettiin vuoden 2008 alussa ja varsinaisen toiminta on käynnistynyt vuoden 2009.

Nummi-Pusulan kunta päätti marraskuussa 2011 liittyä Lohjan kaupunkiin 1.1.2013 alkaen ja erota Perusturvakuntayhtymä Karviaisesta samasta ajankohdasta lukien. Vihdin ja Karkkilan valtuustot päättävät 3.12.2012 sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta ja organisaatiosta 1.1.2013 alkaen.

7.3 Kunnan Taitoa Oy ja Kuntien Tiera Oy

Nummi-Pusulan kunta päätti marraskuussa 2011 liittyä Lohjan kaupunkiin 1.1.2013 alkaen ja erota Liikelaitoskuntayhtymä Puhdistä samasta ajankohdasta lukien. Vihdin kunta ja Karkkilan kaupunki ovat valmistelleet vuonna 2012 Puhdin tuottamien palvelujen tuottamisesta ja organisaatiosta. Kunnan Taitoa Oy on tekemässä jäsenkuntien toimeksiannosta selvitystä mahdollisuudesta muodostaa Puhdistä yhtiön yksi aluekeskus. Tietotekniikka- ja tietohallintopalvelujen tuotannosta on neuvoteltu Tiera Oy:n kanssa. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 12.11.2012 hankkia Puhdin nykyisin tuottamat palvelut Kunnan Taitoa Oy:ltä ja Kuntien Tiera Oy:tä 1.1.2013 alkaen. Liikelaitoskuntayhtymän Puhti on päätetty purkaa samasta ajankohdasta lukien.

Kunnan Taitoa Oy ja Kuntien Tiera Oy tuottavat jäsenyhteisöilleen laadukkaat ja kustannustehokkaat tukipalvelut. Taitoan palveluvalikoimaan kuuluvat laskenta- ja palkanlaskentapalvelut. Tiera tuottaa puhelin-, tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelut Karkkilan kaupungille, Vihdin kunnalle ja perusturvakuntayhtymä Karviaiselle. Tiera tuottaa tietotekniikkapalvelut myös Lohjan kaupungille sekä Luksialle.

7.4 Muut kuntayhtymät

Kaupunginhallitus evästää tarvittaessa yhtymäkokousedustajat sekä yhtymävaltuustojen ja yhtymähallitusten jäsenet. Kehitetään kaupungin kuntayhtymissä olevien edustajien ja kaupungin välistä yhteistyötä.

8 KÄYTTÖTALOUSOSA

8.1 KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus johtaa valtuuston alaisuudessa Karkkilan kaupungin toimintaa. Kaupunginhallituksen vastuulla on kaupungin luottamustoimihallinto, konsernijohto, hallinto- ja talouspalvelut, elinkeinopalvelut, ruokapalvelut sekä maataloustoimi. Lisäksi kaupunginhallituksen vastuulla ovat perusturvakuntayhtymä Karviainen 1.1.2009 alkaen ja erikoissairaanhoidon Karviainen alaisuudessa 1.1.2013 alkaen. Liikelaitoskuntayhtymä Puhti lakkautetaan 1.1.2013 alkaen ja samasta ajankohdasta palvelut tuottavat Kunnan Taitoa ja Kuntien Tiera Oy.

8.1.1 VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Kaupungin strategia tavoitteineen vastaa suunnittelukaudella tapahtuviin toimintaympäristön muutoksiin
Talousarviovuoden tavoite	Kaupungin strategian päivittäminen vastaamaan toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia
Arviointikriteeri/mittari	strategia päivitetty
Vastuuhenkilö	kaupunginjohtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Kaupungin talous on tasapainossa tai ylijäämäinen suunnittelukaudella
Talousarviovuoden tavoite	Talouden tasapainottamisohjelman päivittäminen vastaamaan toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia (asukasmäärä, työttömyys, verorahoituksen muutokset, palveluverkon muutostarpeet)
Arviointikriteeri/mittari	realistinen tasapainottamisohjelma valmis ja otettu käyttöön
Vastuuhenkilö	kaupunginjohtaja, toimialajohtajat ja kehittämispäällikkö

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Kuntauudistuksen (kuntarakennemuutos, rahoitusjärjestelmän uudistus, kuntalain kokonaisuudistus, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki ja kuntien tehtävien arviointi) mukaisten selvitysten ja päätösten tekeminen
Talousarviovuoden tavoite	Kuntajakoselvityksen käynnistäminen
Arviointikriteeri/mittari	selvitys käynnistetty
Vastuuhenkilö	kaupunginjohtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Asiakaslähtöinen organisaatio ja johtamisjärjestelmä on otettu käyttöön (konsernipalvelut, elinkeinon palvelualue, lasten- ja nuorten palvelualue, aikuisten palvelualue, asuin- ja toimintaympäristön palvelualue)
Talousarviovuoden tavoite	Asiakaspalveluorganisaation kehittäminen ja valmistelu
Arviointikriteeri/mittari	organisaatioesitys valmis
Vastuuhenkilö	kaupunginjohtaja, toimialajohtajat ja kehittämispäällikkö

<i>Päämäärä</i>	<i>Monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Rakennemuutosohjelman toteuttaminen
Talousarviovuoden tavoite	Uusien yritysten sijoittuminen Karkkilaan ja työpaikkojen syntyminen, työllisen työvoiman määrän kasvu
Arviointikriteeri/mittari	Yritystonttien myynti 5 kpl, uusien yritysten nettoperustanta 10, työllisen työvoiman määrän kasvu 30 henkilöä
Vastuuhenkilö	rakennemuutosohjelman hoitamisen työryhmä, kehittämisspäällikkö, yhteistyökumppanit

<i>Päämäärä</i>	<i>Monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Kaupunkikeskustan kehittäminen
Talousarviovuoden tavoite	Yhteistyöprojektit kaupungin eri toimialojen ja kaupunkikeskustan toimijoiden kanssa
Arviointikriteeri/mittari	kaupunkikeskustan miljöörarannuksen suunnitelma valmistuu
Vastuuhenkilö	kaupunkikeskustan neuvottelukunta, kehittämisspäällikkö, yhdyskuntatekniikan päällikkö

<i>Päämäärä</i>	<i>Monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Toimivat liikenneyhteydet ja joukkoliikenteen parantaminen
Talousarviovuoden tavoite	Toteutetaan avoimen liikenteen kokeilu yhdessä sivistystoimen kanssa osana koulukuljetusten järjestämistä.
Arviointikriteeri/mittari	Avoimen liikenteen kokeilureitti on saatu toimimaan. Palvelun käyttäjien määrä. Vaikutus koulukuljetuksen kustannuksiin.
Vastuuhenkilö	kehittämisspäällikkö, sivistystoimen johtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Osaavan työvoiman saannin turvaaminen
Talousarviovuoden tavoite	Laajennetaan yhteistyötä koulutuksen järjestäjien kanssa
Arviointikriteeri/mittari	Uusia yhteistyötapoja käytössä
Vastuuhenkilö	kehittämisspäällikkö, kaupunginjohtaja

8.1.2 KAUPUNGINHALLITUKSEN ULKOINEN TOIMINTAKATE

Kaupunginhallituksen ulkoinen toimintakate on sitova erä valtuustoon nähden pois lukien luottamustoimihallinto, jonka sitova erä on ulkoiset toimintamenot. Tämä perustuu siihen, että luottamustoimihallinnon alaisuuteen sisältyy käyttöomaisuuden myyntivoitot 700 000 euroa, jolla ei voi kattaa toimintamenojen ylityksiä.

Ulkoinen, 1 000 €

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%
Toimintatuotot	1 572	1 637	1 629	-0,5
Myyntituotot	900	875	829	-5,2
Maksutuotot	2	2	2	0,0
Tuet ja avustukset	36	39	74	89,7
Muut toimintatuotot	634	721	724	0,3
Toimintakulut	-4 013	-4 228	-4 218	-0,2
Palkat ja palkkiot	-1 447	-1 456	-1 457	0,1
Henkilöstösivukulut	-440	-456	-452	-0,7
Palvelujen ostot	-1 357	-1 428	-1 443	1,0
Ostot	-607	-600	-608	1,3
Avustukset	-109	-147	-148	0,5
Muut toimintakulut	-53	-141	-109	-22,2
Toimintakate	<u>-2 441</u>	<u>-2 591</u>	<u>-2 589</u>	<u>-0,1</u>

Kaupunginhallituksen toimintakulut ovat 0,2 % pienemmät kuin vuonna 2012. Toimintakatteen muutos on niin ikään – 0,1 %. Kaupunginhallituksen toimintaan ei sisälly ensi vuodelle vaaleja. Seuraavat vaalit käydään vuonna 2014 (EU-vaalit). Toimintamenojen kasvuun on kiinnitetty erityistä huomiota ja määrärahat on varattu vain välttämättömiin kustannuksiin. Eläköitymisen vaikutukset on huomioitu henkilöstömenojen vähennyksenä. Hallinto- ja talouspalvelujen vastuualueelle on varattu työllistämisen hoitamiseen palkkaravoja 102 600 €. Käyttöomaisuuden myyntivoittotavoite on edelleen 700 000 euroa. Tämä perustuu optimaalisen omistajapolitiikan toteuttamiseen.

Hallinto- ja talouspalvelujen vastuualueelle on varattu määrärahat Taitoan ja Tieran palveluihin 471 800 € sekä Karviaisen työsuojelupäällikkö ja eläkeasiamiespalveluihin 8 000 €. Määrärahat on varattu talousarvioon oletuksella, että Nummi-Pusulasta siirtynyt henkilöstö jatkaa Taitoan ja Tieran palveluksessa. Molemmat yhtiöt pyrkivät hankkimaan uusia maksavia asiakkaita ja sitä kautta sopeuttamaan kustannusten nousua, jotta jäsenkuntien (Karkkila, Vihti) ja Karviaisen maksuosuudet eivät kasva vuoden 2012 kustannustasoon verrattuna.

8.1.3 KAUPUNGINHALLITUKSEN ALAISET VASTUUALUEET

Ulkoiset tuotot ja kulut

Vastuualueiden toimintakate on sitova erä kaupunginhallitukseen nähden pois lukien luottamustoimihallinto, jonka sitova erä on ulkoiset toimintamenot 547 000 €.

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%
0107 RUOKAPALVELUT				
Tuotot	650	728	700	-3,8
Kulut	-1 274	-1 309	-1 328	1,4
Netto	-624	-582	-628	8,0
0116 MAATALOUSTOIMI				
Kulut	-17	-22	-18	-16,2
Netto	-17	-22	-18	-16,2
0121 LUOTTAMUSTOIMIHALLINTO				
Tuotot	626	718	700	-2,5
Kulut	-540	-547	-486	-11,1
Netto	86	171	214	24,6
0122 KAUPUNGINJOHTO				
Kulut	-181	-209	-218	3,9
Netto	-181	-209	-218	3,9
0123 HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT				
Tuotot	167	115	151	30,9
Kulut	-1 565	-1 608	-1 670	3,8
Netto	-1 398	-1 493	-1 519	1,7
0130 ELINKEINOTOIMI				
Tuotot	129	76	78	2,6
Kulut	-436	-533	-498	-6,5
Netto	-307	-457	-420	-8,0
Raportti yhteensä				
Tuotot	1 572	1 637	1 629	-0,5
Kulut	-4 013	-4 228	-4 218	-0,2
Netto	-2 441	-2 591	-2 589	-0,1

Ilman Taitoan ja Tieran ylimääräistä kustannuserää (77 700 €) hallinto- ja talouspalvelujen ulkoisten toimintamenojen muutos vuoden 2012 talousarvioon olisi - 0,9 %. Koko kaupunginhallituksen toimintamenojen vastaava muutos olisi -2,1 %.

Taitoan ja Tieran toimintamenojen kasvu vuoden 2012 Puhdin talousarvioon verrattuna on 77 700 euroa (19,7 %). Vuoden 2013 talousarviossa toimintamenojen kasvu johtuu siitä, että myös Nummi-Pusulän kunnasta 2009 siirtynyt henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella Taitoan ja Tieran palvelukseen. Nummi-Pusulälle tehdyt työt ja samalla Nummi-Pusulän maksamat tulot jäävät kuitenkin pois. Taitoa ja Tieraa sopeuttavat toimitoita siten, että talousarvioon varattu kustannustaso ei toteudu.

LUOTTAMUSTOIMI HALLINTO JA KAUPUNGINJOHTO

Luottamustoimihallinto ja kaupunginjohto: Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, keskusvaalilautakunta, kaupunginjohtaja sekä kaupunginhallituksen päätöksellä jaettavat avustukset, jäsenmaksut, muut yhteistoimintaosuudet, osuus verokustannuksiin, käyttövarausmääräraha, kaupungin yhteiset projektit ja varautuminen poikkeusoloihin.

Tuottoihin sisältyvät käyttöomaisuuden myyntivoitot 700 000 euroa.

Työpanoksen määrä vuonna 2013 on kaksi henkilötyövuotta

- kaupunginjohtaja
- johdon sihteeri

Vastuuhenkilöt: kaupunginjohtaja, hallintopäällikkö

HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT

Hallinto- ja talouspalvelut: ulkoiset ja sisäiset asiakaspalvelut, asianhallintapalvelut, henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, tarkastuslautakunta ja viestintäpalvelut.

Ulkoiset ja sisäiset asiakaspalvelut: Palvelupiste Serverin ulkoisten ja sisäisten asiakkaiden palvelut, postitus, kopiointi, toimistotarvikevarasto. Vuoden 2012 alusta Serveri tekee palveluyhteistyötä Kelan ja työ- ja elinkeinotoimiston kanssa. Kela siirtyi työ- ja elinkeinotoimiston tiloihin 1.1.2012. Yhteispalvelupiste käynnistyy todennäköisesti kaupungintalon tiloissa vuoden 2014 aikana.

Työpanoksen määrä vuonna 2013 on 2,2 henkilötyövuotta.

- kaksi asiakassihteeriä
- hallinto- ja talousjohtaja 0,2

Asianhallintapalvelut: Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen sekä lautakuntien valmistelu ja täytäntöönpano sekä sihteeripalvelut toimielimissä, kirjaamo ja tietopalvelut sekä arkistointi, dokumenttien ja sopimusten hallinta, hallinnon asiantuntijapalvelut.

Työpanoksen määrä vuonna 2013 on 4,2 henkilötyövuotta.

- yksi hallintopäällikkö
- yksi tietopalvelusihteeri
- kaksi asianhallintasihteeriä
- hallinto- ja talousjohtaja 0,2

Henkilöstöpalvelut: Palkka-asiamiespalvelut, palvelussuhdeneuvonta, paikalliset järjestelyerät, työterveyshuolto, yhteiskoulutukset, henkilöstöetuudet, merkkipäiväsääntö, pääluottamusmies- ja työsuojelupalvelut, yhteistoiminta, TYHY -toiminta sekä työllisyyden hoito. Vähennystä vuoteen 2012 on 0,2 henkilötyövuotta.

Työpanoksen määrä vuonna 2013 on 2,8 henkilötyövuotta.

- kaksi henkilöstösihteeriä
- työsuojeluvaltuutettu, JUKON pääluottamusmies 0,6
- hallinto- ja talousjohtaja 0,2

Työsuojelupäällikön ja eläkeasiamiehen palvelut hankitaan Karviaiselta 1.1.2013.

Talousohjaukset: Ulkoinen ja sisäinen laskenta, talousarvion ja tilinpäätöksen laadinta, talous- ja muut tilastot, talouden raportointi ja seuranta, myyntilaskutukset, talouden ja rahoituksen ohjaus, ennakointi, analysointi, suunnittelu ja kehittäminen. Vähennystä vuoteen 2012 on 0,4 henkilötyövuotta.

Työpanoksen määrä vuonna 2013 on 4,8 henkilötyövuotta.

- 4,6 talousohjaajaa
- hallinto- ja talousjohtaja 0,2

Viestintäpalvelut: koko kaupungin sisäinen ja ulkoinen viestintä yhteistyössä toimialojen ja luottamushenkilöiden kanssa

Työpanoksen määrä vuonna 2013 on 1,2 henkilötyövuotta.

- yksi tiedotussihteeri
- hallinto- ja talousjohtaja 0,2

Hallinto- ja talousohjauksien kehittämistavoitteet:

- Johdon ja esimiesten yhteistä strategista näkemystä sekä henkilöstö- ja taloushallinnon osaamista lisätään esimiestilaisuuksilla ja -koulutuksilla
- jatketaan toimivan kustannuslaskentajärjestelmän kehittämistä ja käyttöön ottoa.
- Talouden ohjausta tehostetaan analysoimalla tunnuslukuja, ennakoimalla talouden kehitystä ja kehittämällä johdon raportointia
- Omia toimintaprosesseja kehitetään yhteistyössä Taiton kanssa.
- Sähköistä asiointia/palveluja kehitetään ja lisätään yhteistyössä Taiton ja Tieran kanssa.

Vastuhenkilöt: hallinto- ja talousjohtaja, hallintopäällikkö

Kunnan Taitoa Oy ja Tiera Oy tuottavat jäsenyhteisöilleen ja muille asiakkaille laadukkaat ja kustannustehokkaat tukipalvelut. Palveluvalikoimaan kuuluvat laskenta-, palkanlaskenta, puhelin-, tietohallinto- sekä tietotekniikkapalvelut Karkkilan kaupungille, Vihdin kunnalle ja perusturvakuntayhtymä Karviaiselle.

Taitoa Oy:n ja Tiera Oy:n toiminnasta vastaa hallinto- ja talousjohtaja.

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut: luottamustoimihallinnon ja konsernijohdon kustannukset 785 400 € on vyörytetty laskennallisina erinä vastualueiden tunnuslukutauluihin. Hallinto- ja talousohjauksien kustannukset 1 145 200 €, Taiton ja Tieran 471 800 € ja Karviaisen 8 000 € on käsitelty sisäisinä erinä ja ne on viety talousarviossa toimielinten hallinnon kustannuksiin. Toimialojen hallinnosta edellä mainitut kustannukset on jaettu vastualueiden tunnuslukuihin.

	TA 2012	TA 2013
ASUKASLUKU	9190	9200
Luottamustoimihallinto		
ulkoiset toimintatuotot € (vaalit)	18 300	0
ulkoiset toimintakulut €	569 700	502 900
sisäiset toimintakulut €	54 300	51 200
toimintakulut yhteensä €	624 000	554 100
toimintakate €	605 700	554 100
toimintakate €/asukas	66	60
Konsernijohto		
ulkoiset toimintakulut €	209 300	217 500
sisäiset toimintakulut €	13 800	13 800
toimintakulut yhteensä €	223 100	231 300
menot €/asukas	24	25
Hallinto- ja talouspalvelut		
ulkoiset toimintatuotot €	115 000	150 500
ulkoiset toimintakulut €	1 183 400	1 172 900
sisäiset toimintakulut €	132 000	122 800
toimintakulut yhteensä €	1 315 400	1 295 700
toimintakate €	1 200 400	1 145 200
toimintakate €/asukas	131	124
Taitoa, Tiera ja Karviainen		
ulkoiset toimintakulut €	401 900	479 800
menot €/asukas	44	52
Sisäiset ja laskennalliset erät		
laskennalliset kustannukset netto €	828 800	785 400
sisäiset kustannukset netto €	1 602 300	1 625 000
kustannukset yhteensä €	2 431 100	2 410 400
kustannukset €/asukas	265	262
Vakituinen henkilökunta		
Konsernijohto	2	2
Hallinto- ja talouspalvelut	17	16
yhteensä	19	18

ELINKEI NOPALVELUT

Elinkeinopalvelut: elinkeino-ohjelman toteuttaminen, elinkeinopalvelujen järjestämisvastuu, kaupunkimarkkinointi, yhteistyöprojektit, työmatkalippu ja joukkoliikenteen kehittäminen.

Elinkeinopalvelut toimii verkosto-organisaationa tiiviissä yhteistyössä strategisten kumppaneiden kanssa. Yritysten neuvonta- ja kehittämisspalvelut tuotetaan yhteistyöverkostojen avulla. Vuoden 2011 aikana aloitettu yhteistyö Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy Forum KEUKEn sekä Keski-Uudenmaan Uusyrityskeskus ry:n kanssa on vakiintunut palvelemaan karkkilalaisia elinkeinoja.

Vuoden 2013 toimintaa ohjaa äkillisen rakennemuutosohjelman toteuttaminen. Ohjelma sitoo elinkeinopalveluiden resursseja merkittävästi koordinointiin ja tuloksellisiin toimenpiteisiin. Valtioneuvoston yhteisesti kaikille Uudenmaan äkillisen rakennemuutoksen alueille myöntämän 1,5 miljoonan euron määrärahan kotiuttaminen Karkkilaan edellyttää aktiivista yritysyritystä ja edunvalvontaa. Ammatillisen koulutuksen yhteistyökumppanuuksia laajennetaan ja monipuolistetaan. Kaupunkikeskustan kehittämistyötä jatketaan yhteistyössä teknisen toimialan ja alueen toimijoiden kanssa.

Joukkoliikenteen kehittämiseksi toteutetaan yhdessä sivistyspalvelujen kanssa kokeilu, jossa asiointiliikenne ja osa koulukuljetuksista yhdistetään. Työmatkustamiseen tarkoitettua Karkkila lipusta tiedotetaan aktiivisesti.

Elinkeinopalveluiden kehittämishaasteet:

- resurssien riittäminen
- muutokset toimintaympäristössä.

Työpanos vuonna 2013 on kaksi henkilötyövuotta.

- kehittämispäällikkö
- elinkeinosihtööri

Vastuhenkilö on kehittämispäällikkö.

RUOKAPALVELUT

Ruokapalvelujen tuottaminen kouluille, päiväkodeille, perusturvakuntayhtymä Karviaiselle (terveyskeskus, palvelukeskus, Toivokoti ja kotihoidon ateriapalvelut), henkilösöröruokailu, kokoustarjoilut kaupungin, Karviaisen ja Puhdin henkilöstölle ja sidosryhmille

- Keskuskeittiön tuotantoprosessien kehittäminen
- Aromi-tuotannonohjausjärjestelmän hyödyntäminen suunnittelussa
- Oma- ja valvonta-järjestelmän hyödyntäminen toiminnassa

Vastuhenkilö on ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö

MAATALOUSTOIMI

	2008	2009	2010	2011	2012*
aktiivitulojen lukumäärä	99	98	96	90	85
tukimäärä, 1.000 €	2066	2034	2030	2025	2020

* ennakoarvio

Lomituspalvelut ostetaan Hämeenlinnan kaupungilta ja maataloushallinnon palvelut Inkoon kunnalta.

8.2 PERUSTURVAKUNTAYHTYMÄ KARVIAINEN JA ERIKOISSAIRAANHOITO

Perusturvakuntayhtymä Karviainen tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisen Karkkilan kaupungille ja Vihdin kunnalle. Erikoissairaanhoidon palvelutoiminta on Karviaisen vastuulla 1.1.2013 alkaen.

8.2.1 VALTUUSTON SITOVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden tavoite	Karviaisen toiminnan kehittämistyön vakiinnuttaminen ja kaupungin ja Karviaisen toimintatapojen sujuvuuden edistäminen.
Talousarviovuoden tavoite	Kaupungin ja Karviaisen toimintatapojen ja palveluprosessien rajapintojen sujuvuuden kehittäminen ja lisääminen.
Arviointikriteeri/mittari	Karviainen pysyy kaupungin esittämässä talousarviossa ja päätöksentekijöiden luottamus Karviaiseen kasvaa. Kuntalaiset ovat tyytyväisiä Karviaisen palveluihin asiakaskyselyjen perusteella.
Vastuuhenkilö	kaupunginjohtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden tavoite	Ennaltaehkäisevään toimintaan panostaminen osana kustannussäästöjä ja talouden tasapainottamista
Talousarviovuoden tavoite	Vastaanotto toiminnan kehittäminen ja erikoissairaanhoidon kustannusten rajaaminen
Arviointikriteeri/mittari	Asumispalvelujen kustannusten lasku ja erikoissairaanhoidon kustannukset pysyvät talousarviossa
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Tiivis kaupunkirakenne ja alueyhteistyö</i>
Suunnittelukauden tavoite	Tilaa ja tuottajamallin vahvistaminen
Talousarviovuoden tavoite	Asumispalveluyksikön valmistuminen
Arviointikriteeri/mittari	Asumispalvelujen painopiste Karkkilaan ja yksikkökustannusten lasku
Vastuuhenkilö	

Käynnistymässä olevan asumispalveluyksikön rakentaminen terveyskeskuksen naapuriin mahdollistaa Karviaisen palvelurakenteen kehittämistoimia vuodenvaihteessa 2013 -2014. Nummi-Pusulän liittyessä Lohjan kaupunkiin 1.1.2013 Karviaisen toimintaa jatketaan Karkkilan ja Vihdin kuntayhtymänä, kunnes mahdollinen laajempi sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistus toteutuu.

Palvelutasotavoitteet perustuvat pitkälti valtakunnalliseen Kaste-ohjelmaan, jonka tavoitteena on, että

- 1) Osallisuus lisääntyy ja syrjäytyminen vähenee
- 2) Hyvinvointi ja terveys lisääntyvät, hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat
- 3) Palveluiden laatu, vaikuttavuus ja saatavuus paranevat ja alueelliset erot vähentyvät.

Keskeisimmät palvelutarpeet kohdistuvat ikääntymiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Ikäihmisten palvelujen rakenteelliset muutokset jatkuvat siirtämällä palvelutarjontaa laitoshoidosta enemmän avo- ja asumispalvelujen suuntaan. Lainsäädännölliset muutokset, erityisesti vammaispalvelujen osalta, lisäävät kuntayhtymän ja kuntien velvollisuuksia järjestää palveluja kuntalaisille. Tavoitteena on, että vuoden 2014 alussa Karkkilaan valmistuu 60 asumispalvelupaikkaa, johon voidaan sijoittaa nyt kaupungin ulkopuolella olevat asukkaat sekä Nyhkälän palvelutaloon sijoitetut ja yksityisistä pienistä asumispalveluyksiköistä siirtyvät vanhukset.

Terveysaseman tiloista on tehty tarveselvitys, mikä osoittaa peruskorjauksen kokonaiskustannuksiksi lähes 10 milj. euroa. Ennen mahdollisen hankesuunnittelun käynnistämistä selvitetään palveluille muita sijoittumis- ja toteuttamisvaihtoehtoja Karkkilaan.

Karviaisen ulkoinen toimintakate on sitova erä valtuustoon nähden.

8.2.2 KARVIAISEN ULKOINEN TOIMINTAKATE

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%	TS 2014	TS 2015
Toimintatuotot	528	570	520	-8,8	517	523
Tuet ja avustukset	510	570	520	-8,8	517	523
Muut toimintatuotot	18			0		
Toimintakulut	-17 820	-17 578	-18 298	4,1	-17 609	-18 047
Henkilöstösivukulut	-593	-578	-598	3,5	-609	-622
Palvelujen ostot	-17 227	-17 000	-17 700	4,1	-17 000	-17 425
Toimintakate	-17 292	-17 008	-17 778	4,5	-17 092	-17 524

Perusturvakuntayhtymä Karviaisen talousarvio vuodelle 2013 sisältää Karviaisen kunnalle järjestämät palvelut, niihin käytettävät resurssit, palvelujen euromääräiset arvot tuoteryhmittäin ja niiden asukaskohtaiset kustannukset jäsenkunnittain. Laskelma pohjautuu tuote- ja toimipistekohtaisiin menoihin, suoritearvioihin ja laskennallisiin yksikköhintoihin. Talousarviolukuihin vaikuttaa Nummi-Pusulana liittymisen Lohjan kaupunkiin vuoden 2013 alusta. Näin ollen Karviaisen talousarvion yhteenvedot ovat 12,8 % pienemmät kuin vuonna 2012.

Kustannuksiin sisältyvät Karviaisen järjestämät palvelut 17 700 000 € sekä eläke- ja menoperusteiset maksut 598 000 €. Tuottoina on perustoimeentulotuen valtionosuus 520 000 €, joka on 50 % Karviaisen maksamista toimeentulotukimenoista. Vuoden 2013 talousarvioon esitetään investointeja 564 568 euroa. Investoinneissa on varauduttu työasemien, vuodeosaston potilaskutsujärjestelmän, kalusteiden, hammashoitoyksiköiden ja kotihoidon autojen uusimiseen.

Karviaisen toiminnasta vastaa kuntayhtymän johtaja ja kaupungin vastuhenkilö on kaupunginjohtaja.

Erikoissairaanhoidon ulkoinen toimintakate on sitova erä valtuustoon nähden.

8.2.3 ERIKOISSAIRAANHOIDON ULKOINEN TOIMINTAKATE

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%	TS 2014	TS 2015
Toimintakulut	-10 445	-10 852	-10 837	-0,1	-11 146	-11 422
Henkilöstösivukulut	-453	-452	-437	-3,2	-446	-455
Palvelujen ostot	-9 992	-10 400	-10 400	0,0	-10 700	-10 968
Toimintakate	-10 445	-10 852	-10 837	-0,1	-11 146	-11 422

Erikoissairaanhoidon kustannustasoa selvitetään samassa työryhmässä, joka tekee esityksen Perusturvakuntayhtymä Karviaisen toiminnan ja talouden sopeuttamisesta. Tavoitteena on saavuttaa kustannusten kasvun taittuminen mm. luomalla tehokkaat hoitoketjut ja kehittämällä lähetekäytänteitä.

Kustannuksiin sisältyvät erikoissairaanhoidon ostopalvelut 10 400 000 € sekä eläke-
menoperusteiset ja varhaiseläkemenoperusteiset maksut 437 000 €.

Erikoissairaanhoidon osalta vastuuhenkilö on kaupunginjohtaja.

8.3 KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA JA VAPAA- AIKALAUTAKUNTA

Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on huolehtia koulutuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Vapaa-aikalautakunnan tehtävänä on huolehtia vapaa-aikapalvelujen järjestämisestä.

8.3.1 VALTUUSTON SITOVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Päämäärä	<i>Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Palveluverkon kehittäminen tehokkaammaksi vastaamaan kasvavan kaupungin palvelutarpeisiin.
Talousarviovuoden tavoite	Nyhkälän koulun peruskorjaus- ja laajennushankkeen ensimmäinen vaihe käynnistetään 50%:n valtion osuudella vuoden 2013 aikana. Opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäminen turvataan Nyhkälän rakennushankkeen aiheuttamissa poikkeusolosuhteissa. Yhteiskoulun kellaritilojen ensimmäisen vaiheen rakentaminen toteutetaan.
Arviointikriteeri/mittari	Nyhkälän hanke käynnistynyt ja opetusjärjestelyt onnistuttu toteuttamaan poikkeusolosuhteissa. Yhteiskoulun kellaritilan ensimmäinen rakennusvaihe on rakennettu ja tilat on otettu käyttöön.
Vastuhenkilö	sivistystoimenjohtaja

Päämäärä	<i>Monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Toimivat liikenneyhteydet ja joukkoliikenteen parantaminen
Talousarviovuoden tavoite	Toteutetaan avoimen liikenteen kokeilu yhdessä elinkeinotoimen kanssa osana koulukuljetusten järjestämistä. Muut koulukuljetukset kilpailutetaan.
Arviointikriteeri/mittari	Avoimen liikenteen kokeilureitti on saatu toimimaan. Palvelun käyttäjien määrä. Vaikutus koulukuljetuksen kustannuksiin.
Vastuhenkilö	kehittämispäällikkö ja sivistystoimenjohtaja
Päämäärä	<i>Aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Vapaaehtoistyö täydentää kaupungin ja yksityissektorin palveluja kaupunkilaisille
Talousarviovuoden tavoite	Vakiinnutetaan vapaaehtoistyön rakenteita
Arviointikriteeri/mittari	Vapaaehtoistyön toteuttamista tukevia rakenteita on kehitetty ja otettu käyttöön.
Vastuhenkilö	vapaaehtoistyön koordinaattori

Päämäärä	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Henkilöstön ammattitaitoa kehitetään suunnitelmallisesti
Talousarviovuoden tavoite	Liitetään täydennyskoulutuksen tiedonkeruu ja suunnittelu osaksi kehityskeskusteluja.
Arviointikriteeri/mittari	
Vastuhenkilö	Vastuualuepäälliköt ja sivistystoimenjohtaja

8.3.2 KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNNAN ULKOINEN TOIMINTAKATE

Kasvatus- ja opetuslautakunnan ulkoinen toimintakate on sitova erä valtuustoon nähdessä.

Ulkoinen, 1 000 €

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%
Toimintatuotot	895	859	917	6,7
Myyntituotot	124	77	97	26,4
Maksutuotot	573	615	680	10,6
Tuet ja avustukset	178	168	135	-19,5
Muut toimintatuotot	19		5	0,0
Toimintakulut	-9 497	-9 894	-10 204	3,1
Palkat ja palkkiot	-5 972	-6 295	-6 488	3,1
Henkilöstösivukulut	-1 607	-1 682	-1 692	0,6
Palvelujen ostot	-887	-891	-986	10,6
Ostot	-277	-263	-259	-1,4
Avustukset	-713	-730	-740	1,4
Muut toimintakulut	-41	-34	-39	14,9
Toimintakate	-8 602	-9 035	-9 287	2,8

8.3.3 KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNNAN ALAISET VASTUUALUEET

Ulkoiset tuotot ja kulut

Vastuualueiden toimintakate on sitova erä lautakuntaan nähden.

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%
0401 SIVISTYSTOIMEN HALLINTO				
Kulut	-63	-85	-88	3,0
Netto	-63	-85	-88	3,0
0402 KOULUTUS				
Tuotot	297	219	208	-4,9
Kulut	-5 578	-5 761	-5 765	0,1
Netto	-5 281	-5 543	-5 557	0,3
0405 VARHAISKASVATUS				
Tuotot	598	641	709	10,6
Kulut	-3 856	-4 047	-4 351	7,5
Netto	-3 258	-3 407	-3 642	6,9
Raportti yhteensä				
Tuotot	895	859	917	6,7
Kulut	-9 497	-9 894	-10 204	3,1
Netto	-8 602	-9 035	-9 287	2,8

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

Toimialan keskeisimmät haasteet toimintakaudella ovat sopeuttaa palvelutuotanto yhä väheneviin henkilöstöresursseihin sekä ylläpitää nykyinen palvelutaso. Koulukuljetusten uudelleen järjestelyillä sekä kilpailuttamisella pyritään lisäämään avoimia palveluita kaupunkilaisille kustannusneutraalisti. Vapaaehtoistyön kehittämisen avulla pyritään löytämään uusia voimavaroja hyvinvoinnin lisäämiseen ja vakiinnuttamaan toimivia käytänteitä.

Palveluverkon kehittämistyötä jatketaan viimeistelemällä pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma ja ottamalla se käyttöön. Jatketaan ennakointitiedon keräämisen ja suunnitelmallisuuden kehittämistä johtamistyön tukemiseksi. Nyhkälän rakentamisen käynnistäminen ja Ahmoon koulurakennusten korjaukset haastavat opetuksen järjestämistä. Jatketaan valtionavustuksien hakemista rakennushankkeisiin.

Hallinnon tunnusluvut

	2011	2012	2013	2014	2015
Kasvatus- ja opetuslautakunnan kokoukset	8	9	11	11	11
Päätoiminen henkilöstö, sivistystoimenjohtaja 70 %	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7

KOULUTUS

Sivistystoimi järjestää jokaiselle Karkkilassa asuvalle perusopetusikäiselle lakisääteiset perusopetuksen palvelut sekä lukioon valituille opiskelijoille lukio-opetuksen palvelut tarvittavine tukitoimineen.

Opetusryhmäkoko on keskeinen opetuksen ja kasvatuksen laatutekijä. Opetusryhmien muodostamisessa ja opetuksen suunnittelussa on huomioitava oppilaiden erityistarpeet, jotta opetus voidaan järjestää turvallisesti ja opetussuunnitelman tavoitteet voidaan saavuttaa. Oppilaiden erityistarpeiden huomioiminen opetusjärjestelyissä on välttämätöntä ja vaikuttaa merkittävästi toteutuvaan resurssitarpeeseen. Resurssitarpeen täsmällinen ennakoiminen ei ole mahdollista. Palvelun keskeisin resurssi on pätevä, motivoitunut ja työkykyinen opetushenkilöstö. Oppilaalla on oikeus saada tarvittavat tukipalvelut viipymättä.

Valmistellaan ja kilpailutetaan yhteistyössä elinkeinotoimen kanssa avoimen liikenteen kokeilu, jossa tavoitteena on saada aikaan säännöllinen liikennöinti Ahmoon alueen ja Karkkilan keskustan välille niin, että se voidaan toteuttaa kustannusneutraalisti ja että se palvelee optimaalisesti koulukuljetuksia sekä linkittyy valtatien kahden runkoliikenteeseen. Muut koulukuljetuspalvelut kilpailutetaan keväällä 2013.

Toimintavuoden 2012 aikana valmistellun pidemmän aikavälin koulun ja varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelman viimeistely toteutetaan yhteistyössä luottamushenkilöiden kanssa. Tavoitteena on linjata päätöksenteossa kehittämisen suunnat sekä laadun kehittämisen kriteerit vuoteen 2020 asti.

Palveluverkon kehittäminen aloitetaan vuoden 2013 aikana käynnistämällä Nyhkälän koulun peruskorjaus ja laajennusrakentaminen, jos hankkeelle saadaan 50% valtionosuusrahoitus. Tehostetaan Yhteiskoulun ja lukion rakennuksen tilojen käyttöä rakentamalla hiekkapohjaisen kellaritilan ensimmäinen vaihe valmiiksi vapaa-aikatoimen

käyttötarpeisiin. Tällä lisätään valmiutta ottaa tila tarvittaessa nopeastikin koulun käyttöön.

Hankerahoitusta hakemalla pyritään pienentämään opetusryhmiä ja tukemaan perusopetuksen laadun kehittämistä. Opetusryhmien välisiä kokoeroja kavennetaan opetuksellisen tasa-arvon toteuttamiseksi.

Jatketaan opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen kehitystyötä kehittämällä täydennyskoulutustarpeen arvioinnin ja koulutuksen ohjauksen rakenteita osana johtamisjärjestelmää. Aluehallinnon kautta ohjataan OSAAVA -hankkeella opetushenkilöstön täydennyskoulutukseen tukea hankerahoituksena. Karkkila osallistuu Länsi-Uudenmaan yhteishankkeella täydennyskoulutuksen järjestämiseen.

Käynnistetään opetushallituksen ohjaamana valmistautuminen tulevaan opetussuunnitelmauudistukseen osallistumalla opetussuunnitelman valmisteluprosessiin. Uusi valtakunnallinen perusopetuksen opetussuunnitelma ja tuntijako otetaan käyttöön 1.8.2016.

VARHAISKASVATUS

Toiminnan tavoitteena on järjestää laadukasta ja monipuolista varhaiskasvatusta ja esiopetusta. Varhaiskasvatuspalveluiden keskeisenä tehtävänä on subjektiivisen päivähoitolain veloitteiden täyttäminen sekä perusopetuslain mukaisen esiopetuksen järjestäminen yhteistyössä koulutoimen kanssa. Päivähoito mahdollistaa vanhempien työssäkäynnin ja opiskelun, edistää lapsen kasvua, oppimista ja kehitystä ja tukee vanhempia heidän kasvatustehtävässään.

Päivähoitolaki, laki yksityisen hoidon tuesta, laki yksityisten sosiaalipalveluiden valvonnasta, laki kotihoidon tuesta sekä perusopetuslaki esiopetuksen ja esiopetuksen kuljetusten osalta määrittävät palveluiden keskeiset tehtävät, lisäksi toimintaa ohjaavat lautakunnan vahvistamat varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Varhaiskasvatuksen organisaatiota on uudistettu 1.8.2012, ja sitä kehitetään edelleen tulevina toimintakausina. Lisäksi Toivikkeen päiväkodin alakertaan ei tulla saamaan pysyvää käyttölupaa lapsiryhmälle. Tulevina toimintakausina nämä tilat eivät sovellu laadukkaan päivähoiton järjestämiseen.

Toiminnan taloudellisempi järjestäminen olisi mahdollista suuremmissa päiväkotiyksiköissä. Erillisistä päivähoitoyksiköistä (lähinnä 1ryhmä/2 työntekijää) luovutaan, ja keskitetään palveluita suurempiin yksiköihin. Syksyllä 2012 on otettu käyttöön Pikku-Haukan yläkerran tilat uudelle lapsiryhmälle sekä luovuttu Jokiväärän tiloista, joissa on toimintansa aloittanut yksityinen ryhmäperhepäiväkoti Vilperi. Ryhmäperhepäiväkoti Vilperistä kaupunki ostaa tarvittavan viikonloppuhoidon. Lisäksi kaupungissa on 2012 aloittanut kolme yksityistä kotona työskentelevää perhepäivähoitajaa. Selvitetään palvelusetelin käyttöönoton mahdollisuudet päivähoitopalvelun järjestämisessä.

8.3.4 VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN ULKOINEN TOIMINTAKATE

Vapaa-aikalautakunnan ulkoinen toimintakate on sitova erä valtuustoon nähden.

Ulkoinen, 1 000 €

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%
Toimintatuotot	335	351	420	19,9
Myyntituotot	72	104	79	-23,7
Maksutuotot	101	104	98	-5,9
Tuet ja avustukset	125	112	210	87,5
Muut toimintatuotot	37	31	33	8,8
Toimintakulut	-1 676	-1 581	-1 699	7,4
Palkat ja palkkiot	-913	-882	-971	10,1
Henkilöstösivukulut	-262	-265	-290	9,7
Palvelujen ostot	-150	-129	-121	-6,6
Ostot	-138	-107	-103	-4,2
Avustukset	-139	-132	-145	9,4
Muut toimintakulut	-75	-66	-70	5,4
Toimintakate	-1 341	-1 231	-1 278	3,9

8.3.5 VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN ALAISET VASTUUALUEET

Ulkoiset tuotot ja kulut

Vastuualueiden toimintakate on sitova erä lautakuntaan nähden.

1 000 €	TP 2011	TA 2012	LTK 2013	TA%
430 VAPAA-AIKATOIMEN HALLINTO				
Tuotot			55	0
Kulut	-33	-32	-80	152,7
Netto	-33	-32	-24	-22,5
431 KIRJASTO				
Tuotot	31	22	18	-20,6
Kulut	-301	-268	-281	4,6
Netto	-270	-246	-263	6,9
432 TYÖVÄENOPISTO				
Tuotot	89	91	79	-13,3
Kulut	-372	-340	-332	-2,3
Netto	-282	-250	-254	1,6

434 LIIKUNTATOIMINTA, 435 NUORISOTOIMINTA JA 436 NUORTEN TYÖPAJATOIMINTA

Tuotot	201	216	241	11,3
Kulut	-573	-576	-629	9,1
Netto	-371	-360	-388	7,8

438 MUSEOTOIMINTA

Tuotot	12	19	17	-10,3
Kulut	-212	-202	-200	-0,8
Netto	-201	-182	-183	0,2

439 KULTTUURITOIMINTA

Tuotot	2	2	11	358,3
Kulut	-186	-164	-177	8,4
Netto	-184	-161	-166	3,2

RAPORTTI YHTEENSÄ

Tuotot	335	351	420	19,9
Kulut	-1 676	-1 581	-1 699	7,4
Netto	-1 341	-1 231	-1 278	3,9

Vapaa-aikalautakunta on siirtänyt liikunta- ja nuorisotoimelta määrärahoja työväenopistolle 6 000 ja museolle 5 000 euroa.

HALLINNON TUNNUSLUVUT

	2011	2012	2013	2014	2015
Vapaa-aikalautakunnan kokoukset	4	5	5	5	5
Päätoiminen henkilöstö, sivistystoimenjohtaja 30%	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

Vapaaehtoistyön koordinaattori

Koko kaupungin vapaaehtoistyön tehostamiseksi ja kehittämiseksi on haettu hanke ykkösakselilta ja palkattu hankkeeseen vapaaehtoistyön koordinaattori. Hanke on aloitettu 2012 ja jatkuu kesään 2014 saakka.

TYÖVÄENOPISTO

Vapaan sivistystyön periaatteiden mukaan Karkkilan työväenopisto on kaikille avoin oppilaitos, joka vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöönsä elinikäisen oppimisen perusteiden mukaan.

Opiston tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston palvelut ovat laadukkaita, edullisia sekä helposti saatavilla, ja ne pyritään toteuttamaan asukkaiden toiveiden mukaan.

Työväenopisto toimii pääosin koulujen tiloissa iltaisin ja viikonloppuisin. Päiväopetus tapahtuu Anttilan talossa ja sen pihapiirissä olevassa kutomorakennuksessa.

Työväenopisto työllistää 2 vakituista henkilöä ja n. 50 - 60 tuntiopettajaa vuosittain.

KIRJASTO

Karkkilan kaupunginkirjasto toteuttaa lakisääteisenä peruspalveluna kunnan tehtäväksi kirjastolaissa määriteltyä yleisten kirjastojen kirjasto- ja tietopalvelua. Kirjasto on osa Lukki-kirjastokimppaa, johon kuuluvat vuoden 2013 alusta Karkkilan lisäksi Lohjan ja Vihdin kirjastotoimet. Karkkilan kaupunginkirjasto kuuluu Uudenmaan maakuntakirjastoalueeseen.

Karkkilan kaupunginkirjasto valikoi, hankkii ja tuo maksutta käytettäväksi pääasiassa suomenkielistä kirjallisuutta, lehtiä ja musiikki- ja kuvataallenteita sekä digitaalista aineistoa. Kirjasto toimii kunnallisena tietopalvelukeskuksena ja osana kansallista kirjasto- ja tietopalveluverkkoa. Kirjasto tarjoaa kuntalaisille maksuttoman tietokoneen käyttömahdollisuuden sekä pääsyn tietoverkkojen aineistoihin. Kirjasto hoitaa ja kartuttaa paikallista Karkkila-kokoelmaa. Kirjasto toimii kiinteässä yhteistyössä mm. koulujen, päiväkotien, museon, työväenopiston sekä kaupungin eri yhdistysten kanssa. Kaupungin palvelupiste Serveri toimii kirjaston tiloissa.

Lukki-yhteistyön puitteissa valmistaudutaan uusimaan kirjastojärjestelmä MARC21-luettelointiformaatin mukaiseksi. Uuden järjestelmän hankkiminen tai vanhan päivittäminen tapahtuu aikaisintaan vuoden 2013 lopussa, mikäli toimiva järjestelmä on saatavissa. Järjestelmän päivittämisen kustannuksiin ei kirjaston talousarviossa ole varattu määrärahaa vuodelle 2013.

Varaudutaan Kansallisen digitaalisen kirjaston toisen vaiheen alkamiseen ja aloitetaan yhteisen asiakasliittymän suunnittelu ja toteuttaminen Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen turvin. Jatketaan OKM:n rahoituksen puitteissa koulutusyhteistyötä. Jatketaan yhteisen kokoelmapolitiikan suunnittelemista. Kehitetään ja tiivistetään markkinointiyhteistyötä OKM:n rahoituksen turvin.

MUSEO

Karkkilan ruukkimuseo Senkka on ruukki- ja valimohistorian erikoismuseo. Högforsin ruukin alueella sijaitsevat näyttelykohteet, Suomen Valimomuseo, Karkkila - Högforsin työläismuseo ja Högforsin masuuni esittelevät ruukkilaisten työtä sulan metallin äärellä ja arkielämää kotoisissa askareissa. Karkkilan ruukkimuseo harjoittaa valimoalan tallennus-, tutkimus-, näyttely- ja julkaisutoimintaa. Museon toiminta-alueena on Karkkilan kaupunki, mutta museo tallentaa paikallishistorian lisäksi laajemmin suomalaisen valimoteollisuuden historiaa. Museon tehtävänä on säilyttää ja hoitaa hallussaan olevat kokoelmat yleisesti hyväksytyjen museaalisten periaatteiden mukaisesti.

Karkkilan ruukkimuseo kuuluu lakisääteistä valtiosuutta saavien museoiden joukkoon. Ruukkimuseo on saanut viime vuosina valtiosuutta viiden laskennallisen henkilötyövuoden perusteella. Museon talousarvion tiukan talousraamin vuoksi vuoden 2013 toimintaa joudutaan sopeuttamaan.

Museon kokoelmiin kuuluu yli 10 700 diariotua tai numeroitua esinettä sekä 27 000 valokuvaa. Museolla on käytössä Musketti-tietokantajärjestelmä kokoelmien luettelointia varten. Museon kokoelmapoliittinen ohjelma kuuluu osana Länsi-Uudenmaan ammatillisesti hoidettujen museoiden maakunnalliseen kokoelmapoliittiseen ohjelmaan. Karkkilan ruukkimuseo on mukana Museoviraston vetämässä tallennus- ja kokoelmatyössä (TAKO), jonka tarkoituksena on nykyajan dokumentointi museoiden yhteistyönä. Kerätty aineisto talletetaan museoiden yhteiseen Suomi-kokoelmaan, jonka on tarkoitus olla edustava otos Suomen nykyajasta.

Museo suunnittelee ja toteuttaa näyttelyitä ja julkaisuja yhteistyössä muiden museoiden ja tahojen kanssa. Museo osallistuu myös vapaaehtoistyön kehittämiseen paikallisten yhdistysten kanssa.

KULTTUURI

Kannatusyhdistysten ylläpitämät ja Karkkilan kaupungin tukea saavat Karkkilan kuvataidekoulu, Karkkilan musiikkikoulu ja Luoteis- Uusimaan Tanssiopisto Vinha antavat taiteen perusopetuksesta säädetyn lain edellyttämää, kunnan vahvistaman opetus-suunnitelman mukaista taideopetusta lapsille ja nuorille. Kulttuuritoimi ottaa vuonna 2013 käyttöön tuotekohtaisen budjetoinnin.

Avustukset taidekouluille 2011 – 2013

	2011	2012	2013
Karkkilan kuvataidekoulun kannatusyhdistys ry			
opetustoiminta,	8 800	7 900	8 800
tilavuokrat	38 600	39 100	39 000
kanslisti	14 318	15 750	9 100
Avustus yhteensä	61 718	62 750	56 900
Avustus €/oppilas	605	628	632
Avustus €/tunti	82	81	102
oppilasmäärä	102	100	90
opetustunnit	757	777	560
Karkkilan musiikkikoulun kannatusyhdistys ry			
opetustoiminta,	46 900	43 300	46 900
tilavuokrat	18 100	18 300	16 300
kanslisti			9 100
Avustus yhteensä	65 000	61 600	72 300
Avustus €/oppilas	399	598	629
Avustus €/tunti	21	23	26
oppilasmäärä	163	103	115
opetustunnit	3 069	2 684	2 805
Luoteis-Uusimaan tanssiyhdistys Vinha ry			
opetustoiminta,	3 500	3 500	3 500
tilavuokrat	20 000	20 000	20 000
kanslisti	14 319	15 750	9 100
Avustus yhteensä	37 819	39 250	32 600
Avustus €/oppilas	184	196	173
Avustus €/tunti	37	30	27
oppilasmäärä	206	200	188
opetustunnit	1 029	1 319	1 200
AVUSTUKSET TAIDEKOULUILLE YHTEENSÄ	164 537 €	163 600 €	161 800 €

NUORI SOPALVELUT

Lakisääteisen nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisotyö- ja politiikka kuuluu kunnan tehtäviin. Näihin tehtäviin kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen ja kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta. Nuorten aloitekanava ja sen tuominen nuorten tietoisuuteen asetetaan vahvaksi tavoitteeksi nuorisotoimen osalta.

Nykyinen henkilöstöresurssi mahdollistaa nuorisotilan avoinna pitämisen kolmena iltana viikossa. Päätoimisen nuoriso-ohjaajan työpanos on ensisijaisen tärkeää.

Etsivää nuorisotyötä kehitetään eteenpäin ja haetaan edelleen jatkorahoitusta kahdelle työntekijälle. Kaupungin vastuun kasvaessa työllistämisestä yhteiskuntatakuun ja koulutustakuun voimaan tulon jälkeen, etsivä nuorisotyö ja pajatoiminta ovat toimintoja, joiden ympärille vastuu näistä tehtävistä kehitetään.

LIIKUNTAPALVELUT

Liikuntatoimen tarkoituksena on edistää liikuntaa, kilpa- ja huippu-urheilua sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla. Lisäksi tarkoituksena on liikunnan avulla edistää tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta sekä tukea kulttuurien moninaisuutta ja ympäristön kestävästä kehitystä. Luodaan edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Haetaan valtionavustuksia, joilla pyritään kehittämään mm. erityisryhmille tarkoitettuja liikuntaryhmiä. Lapsille ja nuorille tarkoitettuja ohjattuja liikuntamuotoja lisätään haettavissa olevien avustusten kautta. Kokoaikaisen vapaa-aikaohjaajan työpanos liikuntatoimessa on tulevaisuutta ajatellen tarpeellinen.

Vapaaehtoistyötä kartoittamalla ja koordinoimalla pyritään löytämään lisää tarjontaa ja kohtaavuutta liikuntapalveluihin. Ostopalvelut ja kohdeavustukset toimivat omalta osaltaan mahdollisena kannustimena yhteistyöhön.

8.4 TEKNI NEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Tekninen ja ympäristötoimiala huolehtii kaupungin maankäytön suunnittelusta, yhdyskuntateknisten palvelujen tuottamisesta, tilapalveluista, ympäristönsuojelusta sekä rakennusvalvontaan liittyvistä tehtävistä tavoitteenaan turvallinen, terveellinen ja viihtyisä kaupunkiympäristö.

8.4.1 VALTUUSTON SITOVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

<i>Päämäärä</i>	<i>Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Maapoliittista ja kaavoitusohjelmaa tuetaan määrätietoisella raakamaan hankinnalla.
Talousarviovuoden tavoite	Raakamaan hankinta strategiassa asetettujen tavoitteiden / mittarien mukaisesti.
Arviointikriteeri / mittari	Hankittu raakamaa (ha).
Vastuuhenkilö	Mittaus- ja kiinteistöpäällikkö

<i>Päämäärä</i>	<i>Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Kaavoitussuunnitelma ja -katsaus perustuvat kaupunginvaltuuston hyväksymiin maapoliittisiin linjauksiin.
Talousarviovuoden tavoite	Kaavoitussuunnitelman ja kaavoituskatsauksen laatiminen sekä kaavoituskatsauksessa mainittujen kaavojen toteuttaminen.
Arviointikriteeri / mittari	Kaavoitussuunnitelma 2013–2017 ja kaavoituskatsaus 2013 ovat laadittu. Kaavoituskatsauksessa 2013 mainitut kaavat ovat toteutuneet tai vireillä.
Vastuuhenkilö	Kaavoituspäällikkö

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden 2013–2015 tavoite	Kiinteistöveropohjaan vaikuttavat kaupungissa sijaitsevat kiinteistöt ja rakennukset ovat keskeisiltä osin rekisterissä. Projektin tavoitteeksi on asetettu saada 90 – 95% kiinteistöistä tarkastettua ja niiden käyttötarkoitusta sekä ilmoittamattomia rakennuksia inventoitua.
Talousarviovuoden tavoite	Rakennus- ja kiinteistörekisterin ajantasaistamishankkeen suunnitelmallinen toteuttaminen. Rakennuslupia käydään järjestelmällisesti läpi ja lopputarkastamattomat kohteet tarkistetaan. Tarkistukset keskitetään kaupunki ja ranta-alueille. Aineistoa korjataan 100 kiinteistön osalta.
Arviointikriteeri / mittari	Tarkastettujen kiinteistöjen ja rakennusten määrä, suunnitelmavuosina kiinteistöverotuoton kasvuprosentti.
Vastuuhenkilö	Vastaava rakennustarkastaja, mittaus- ja kiinteistöpäällikkö

<i>Päämäärä</i>	<i>Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Asemanrannan alueella jatketaan pinta- ja pohjavesiseurantaa laaditun ohjelman mukaisesti ja Uudenmaan ELY -keskuksen edellyttämällä tavalla. Alueen käyttöä suunnitellaan tulevat tarpeet huomioiden ja alueen asemakaavoitusprosessia jatketaan suunnitelmallisesti.
Talousarviovuoden tavoite	Asemanrannan alueen seuranta, kehittäminen ja suunnittelun jatkaminen
Arviointikriteeri / mittari	Pinta- ja pohjavesiseuranta toteutunut suunnitellusti ja alueen asemakaavoitus edennyt asetettujen tavoitteiden mukaisesti.
Vastuhenkilö	Tekninen johtaja, (kaavoituspäällikkö, ympäristöpäällikkö)

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa.</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Strategian tavoitteena on optimaalinen omistajapolitiikka, jossa myyntitavoitteen mukaan kaupungille tarpeettomasta kiinteistöomaisuudesta luovutaan tai omaisuutta jalostetaan tuottavaksi.
Talousarviovuoden tavoite	Toimitilastrategian ja kiinteistöjen myyntiohjelman toteuttaminen.
Arviointikriteeri / mittari	Strategiassa ja myyntiohjelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.
Vastuhenkilö	Tekninen johtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset.</i>
Suunnittelukauden 2013-2015 tavoite	Tavoitteena strategian mukaisesti aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset. Kolmas sektori tuottaa palveluita aktiivisesti yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa.
Talousarviovuoden tavoite	Kolmannen sektorin roolin vakiinnuttaminen palveluiden täydentäjänä.
Arviointikriteeri / mittari	Suunnitelmat tehty, yhteistyö käynnissä, hankkeet ja vastuhenkilöt nimetty
Vastuhenkilö	Yhdyskuntatekniikan päällikkö

8.4.2 TEKNISEN LAUTAKUNNAN ULKOINEN TOIMINTAKATE

Lautakunnan ulkoinen toimintakate on sitova erä valtuustoon nähden.

Ulkoinen, 1 000 €

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%
Toimintatuotot	4 054	4 119	3 893	-5,5
Myyntituotot	1 870	1 956	1 898	-3,0
Maksutuotot	34	25	25	0,0
Tuet ja avustukset	40	25	33	32,0
Muut toimintatuotot	2 111	2 114	1 937	-8,4
Toimintakulut	-5 417	-5 641	-5 595	-0,8
Palkat ja palkkiot	-1 036	-1 039	-1 036	-0,3
Henkilöstösivukulut	-580	-582	-623	7,2
Palvelujen ostot	-2 317	-2 318	-2 346	1,2
Ostot	-1 106	-1 286	-1 268	-1,4
Avustukset	-35	-36	-36	0,0
Muut toimintakulut	-343	-380	-285	-24,8
Toimintakate	<u>-1 363</u>	<u>-1 521</u>	<u>-1 702</u>	<u>11,9</u>

8.4.3 TEKNISEN LAUTAKUNNAN ALAISET VASTUUALUEET

Ulkoiset tuotot ja kulut

Vastuualueiden ulkoinen toimintakate on sitova erä lautakuntaan nähden.

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%
0501 TEKNISEN TOIMEN HALLINTO				
Tuotot				
Kulut	-228	-203	-216	6,6
Netto	-228	-203	-216	6,6
0502 LIIKENNEVÄYLÄT				
Tuotot	141	80	146	82,5
Kulut	-830	-807	-798	-1,1
Netto	-690	-727	-652	-10,3
0504 METSÄTILAT+PUISTOT JA YLEISET ALUEET				
Tuotot	142	141	114	-18,8
Kulut	-414	-399	-381	-4,4
Netto	-272	-258	-267	3,4
0505 TILAPALVELU				
Tuotot	1 909	1 904	1 691	-11,2
Kulut	-2 290	-2 453	-2 303	-6,1
Netto	-381	-549	-611	11,3
0506 MITTAUS- JA KIINTEISTÖTOIMI				
Tuotot	312	274	274	0,0
Kulut	-274	-360	-359	-0,4
Netto	38	-86	-85	-1,5
0507 VESIHUOLTOLAITOS				
Tuotot	1 551	1 721	1 667	-3,1
Kulut	-757	-770	-896	16,4
Netto	794	950	771	-18,9
0508 PELASTUSTOIMINTA				
Kulut	-625	-650	-642	-1,1
Netto	-625	-650	-642	-1,1
Raportti yhteensä				
Tuotot	4 054	4 119	3 893	-5,5
Kulut	-5 417	-5 641	-5 595	-0,8
Netto	-1 363	-1 521	-1 702	11,9

TEKNISEN TOIMEN HALLINTO

Toimialan suunnitelmallista toimintaa jatketaan ja kehitetään entisestään. Vastuu- ja osavastuualueittain jatketaan ennakoivan pitkäjänteisen toiminnan suunnittelua asetettujen tavoitteiden suunnassa ja saavuttamiseksi.

Pidetään yllä ja kehitetään ammattitaitoa koulutuksen avulla sekä huolehditaan toimialan tärkeimmän voimavaran, henkilöstön, hyvinvoinnista ja jaksamisesta.

Tarkistetaan toimialan strategiaa vastaamaan päivitettyä kaupunkistrategiaa sekä täsmennetään toimialan tavoitteita suhteessa rajallisiin ja osin niukkeneviinkin resursseihin.

Huolehditaan toimialan maksujen ja taksojen ajantasaisuudesta.

Jatketaan palvelujen tuotteistamisprosessia kohti tuotepohjaista budjetointia sekä tehdään pilottiprojekteja toimialan palvelujen laatumääritystyön alkuun saattamiseksi. Laatumääritysten ja tuotteistamistyön myötä tehdään tarvittavat johtopäätökset ja toimenpiteet toiminnan tehostamiseksi. Yhtenä vaihtoehtona selvitetään myös siivous- ja ruokahuoltopalveluiden liittäminen osaksi toimialan toimintaan.

Jatketaan määrätietoista raakamaan hankintaa, jolla tuetaan laadittavaa, maapoliittisiin linjauksiin perustuvaa, kaavoitusohjelmaa. Laadukas tonttitarjonta varmistetaan niin asuin- kuin yritystonttienkin osalta.

Strategian mukaista optimaalista omistajapolitiikkaa tuetaan laaditun toimitilastrategian ja kiinteistöjen myyntiohjelman mukaisesti.

Käynnistynyttä rakennus- ja kiinteistörekisterien ajantasaistamishanketta jatketaan suunnitelmallisesti ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Tärkeinä painopistealueina ovat myös Asemanrannan alueen kehittäminen ja suunnittelun jatkaminen sekä 3. sektorin roolin vakiinnuttaminen palveluiden täydentäjänä.

Painopistealueena tulee olemaan myös vuotovesiselvityksen perusteella tehtyjen korjaus- ja saneeraussuunnitelmien sekä liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.

Vastuhenkilö on tekninen johtaja.

LIIKENNEVÄYLÄT

Toiminnan tavoitteena on säilyttää verkoston ja turvallisen liikenneympäristön ylläpidon taso. Liikenneväylien investointiohjelma on monilta osin kytketty maankäyttöön ja vesihuoltolaitoksen tarpeisiin.

Konevarikon koneita ja kalustoa uusitaan vuosittain maltillisesti.

Katujen valaisun laatutasoa parannetaan edelleen.

Kaupunki vastaa maan- ja lumenkaatopaikoista sekä romuajoneuvojen keräilystä. Yleisille alueille hylättyjen ajoneuvojen ja romuerien poistaminen hoidetaan lain ja asetuksen mukaisesti.

Yksityisteiden selvitystyön pohjalta pyritään aikaansaamaan ratkaisu vuoden 2013 aikana.

Vastuuhenkilö on yhdyskuntatekniikan päällikkö.

METSÄTILAT, PUISTOT JA YLEISET ALUEET

Taloustmetsiä ja puistoja hoidetaan erilaisin hoito- ja kunnossapitotoimin. Ollaan mukana keskustan yleisten alueitten kehittämisen suunnittelussa.

Tavoitteena on 3. sektorin roolin vakiinnuttaminen palveluiden täydentämisessä erityisesti yleisillä alueilla kuten esim. liikuntapaikoilla.

Vastuuhenkilö on yhdyskuntatekniikan päällikkö.

TILAPALVELUT

Toiminnan tavoitteena on säilyttää kaupungin omistuksessa oleva rakennuskanta turvallisena käyttöä ja asua sekä ylläpitää rakennuskantaa siten, ettei korjausvelka pääse kasvamaan.

Kuntoarviointeja on tehty Karkkilan kaupungin omistamiin ja tilapalvelun hallinnoimiin kiinteistöihin (ei sisällä KOy ja osakehuoneistoja) yhteensä noin 94 % (kerrosalasta). Kiinteistöjen määrästä (yhteensä 36 kiinteistöä, Huom. kaikki museorakennukset käsitelty yhtenä kiinteistönä) on katselmoitu 31 kpl eli yhteensä 86 % kiinteistöistä. Suurin yksittäinen ryhmittymä eli museokiinteistöt puuttuvat vielä kuntoarvioinneista. Tavoitteena on, että suunnitelmakauden aikana pyritään tekemään myös museorakennusten kuntoarvioinnit.

Toimitilastrategian valmistuttua (v. 2012 syksyllä) päivitetään tehtyyn strategiaan perustuen kiinteistöjen pitkän tähtäimen myynti- ja korjaussuunnitelma.

Energiakatselmointeja on laadittu 70 %:lle kerrosaloista ja kiinteistömäärästä 47 %:lle. Katselmoinneissa on käyty kaikki koulut ja päiväkodit (lukuun ottamatta Joki-väärän päiväkotia). Tavoitteena on saada suunnitelmakauden loppuun mennessä katselmoinnit arviolta 7 lisäkiinteistöön, jolloin katselmointi % kerrosalojen suhteen nousee 67 %:iin. Tehdyn Kuntien energiaohjelmiasopimuksen mukaan asuntojen osalta ei vaadita energiakatselmointeja.

Energiankulutuksen seurantaohjelmaan lisätään mitattavien rakennusten määrää. Nykyisin mittauksessa on mukana kaikki kaukolämmön sekä öljylämmityskiinteistöt. Sähkönkulutuksen osalta mittauksessa (koko Karkkilan kaupungin sähkön kulutuksesta) on nyt jo mukana sähkön kulutuksen suhteen noin 77 % ja käyttöpaikoista noin 44 %. Tilapalvelun osalta tutkitaan uusien sähkönkulutuspaikkojen lisäystä siten, että se noudattaa tehtyä strategiaa.

Jättemäärien ja laadun seuranta jatketaan, sekä arvioidaan tietyltä ajanjaksolta muodostuneet jätteet. Tavoitteena on, että suunnitelmakauden aikana on seuranta tehty kaikista kiinteistöistä.

Talousarviovuoden aikana tullaan jatkamaan sisäisten vuokrien vuokrasopimusten laatimista olemassa olevien resurssien mukaan.

Jatketaan kiinteistöjen laitetietojen sekä huolto- ja kunnossapito-ohjelmien vientiä hankittuun sähköiseen huoltokirjaan, ja käytetään sähköistä työtilausohjelmaa kaikkien kiinteistöjen kohdalla, siinä määrin kuin se on käyttäjäryhmien osalla mahdollista. Tilapalvelun huollossa ja kunnossapidossa on kaupungin omistamat 37 rakennettua kiinteistöä sekä kaupungin omistuksessa olevat osakkeet. Rakennuksia ja rakennelmia on yhteensä 86 kpl (tarkistettu kiinteistöluettelo 2012).

Tilapalvelun talousarvioon sisältyvät myös KOy Sorvirinteestä kaupungin omistamat asunnot 30 kpl sekä Fagerkullan museoalueen 13 rakennusta. Kaupunki omistaa lisäksi erillisiä asuinosa-kehuoneistoja 1 kpl (pinta-ala on 31 h-m²) sekä liikehuoneistoja 2 kpl (pinta-ala 280 h-m²) että yksittäisen väestönsuojaosakkeen (pinta-ala 86 m²), joka toimii normaalioloissa kaupungin oman kaluston varastotilana. Toimintavuoden aikana edistetään kaupungin palvelutuotannon kannalta tarpeettomista tiloista luopumista yhteistyössä maankäytön suunnittelun ja tilojen käyttäjien kanssa.

Vuokra-asunnot

Vuokra-asuntojen käyttöasteeksi on arvioitu 100 %.

Siivous

Siivouspalvelut tuotetaan ostopalveluina, paitsi päiväkodeissa, joissa siivous on hoidettu kaupungin omien työntekijöiden toimesta.

Vuokrien jako

	ulkoiset	sisäiset	yhteensä
vuokrat	1 666 700 €	3 801 600 €	5 468 300 €

Vastuhenkilö on tekninen johtaja.

MITTAUS- JA KIINTEISTÖTOIMI

Tonttien lohkomisprosessia jatketaan vuosien 2010- 2012 aikana vakiintuneen ja toiminnallisesti hyväksi osoittautuneen lohkomistoimintamallin ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Asiakaspalvelua kehitetään edelleen asiakaslähtöiseksi ja rakentamistoimintaa edistäväksi yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa. Toisen maastokartoittajan tehtävä vapautuu henkilöstöresurssina nykyisen kartoittajan jäädessä eläkkeelle.

Numeerisen johtokartan ylläpitoa tehdään resurssien puitteissa yhdyskuntatekniikan ohjeistuksen ja tarpeiden mukaan. Maa-ainesten valvontamittauksia suoritetaan ympäristötoimen mittaussuunnitelman mukaisesti. Jatketaan resurssien puitteissa VERA -hankkeen maastomittauksia.

Vastuhenkilö on mittaus- ja kiinteistöpäällikkö.

VESI HUOLTOLAITOS

Vesihuoltolaitos on kirjanpidollinen taseyksikkö, jonka toimintakate on sitova erä valtuustoon nähden.

Ulkoinen, 1 000 €

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%
Toimintatuotot	1 551	1 721	1 667	-3,1
Myyntituotot	1 536	1 714	1 658	-3,3
Tuet ja avustukset				
Muut toimintatuotot	16	6	9	
Toimintakulut	-757	-770	-896	16,4
Palkat ja palkkiot	-179	-178	-196	10,5
Henkilöstösivukulut	-70	-70	-70	-0,4
Palvelujen ostot	-306	-328	-430	31,0
Ostot tilikauden aikana	-176	-177	-191	8,3
Muut toimintakulut	-27	-18	-9	-48,9
Toimintakate	794	950	771	-18,9

Ulkoinen ja sisäinen, 1 000 €

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%
Toimintatuotot	1 641	1 721	1 759	2,2
Myyntituotot	1 626	1 714	1 750	2,1
Tuet ja avustukset				
Muut toimintatuotot	16	6	9	48,4
Toimintakulut	-840	-948	-1 082	14,1
Palkat ja palkkiot	-179	-178	-196	10,5
Henkilöstösivukulut	-70	-70	-70	-0,4
Palvelujen ostot	-373	-490	-596	21,6
Ostot tilikauden aikana	-176	-177	-191	8,3
Muut toimintakulut	-43	-34	-29	-14,7
Laskennalliset erät				
Toimintakate	801	772	677	-12,3
Muut rahoitustuotot				
Korkokulut	-54	-54	-54	0,0
Muut rahoituskulut	-65	-65	-65	0,0
Vuosikate	682	653	558	-14,6

Toimitetaan Sosiaali- ja terveysministeriön talousvedelle asettamien laatuvaatimusten ja -suositusten mukaista käyttövetä kuluttajien tarpeisiin. Vesihuollon investointikohteita on runsaasti. Investointikohteiden toteuttaminen priorisoidaan myös vuoto- vesiselvityksen pohjalta. Numeerista johtokarttatyötä jatketaan yhteistyössä mittaus- ja kiinteistötoimen kanssa.

Jätevedenpuhdistamon käytön tavoitteena on mahdollisimman hyvän tuloksen saavuttaminen vesistön kannalta. Verkostopumppaamoiden saneeraustoimien käynnistämällä parannetaan vesihuollon toimintavarmuutta.

Vastuhenkilö on yhdyskuntatekniikan päällikkö.

PELASTUSTOIMINTA

Toimintaa hoitaa alueellinen Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos.

Vastuhenkilö on tekninen johtaja.

8.4.4 YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN ULKOINEN TOIMINTAKATE

Lautakunnan ulkoinen toimintakate on sitova erä valtuustoon nähden.

Ulkoinen, 1 000 €

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%
Toimintatuotot	102	100	108	8,1
Myyntituotot	11	19	1	-95,2
Maksutuotot	91	81	97	19,8
Tuet ja avustukset			10	
Toimintakulut	-540	-629	-615	-2,4
Palkat ja palkkiot	-195	-282	-260	-7,7
Henkilöstösivukulut	-79	-96	-89	-7,4
Palvelujen ostot	-257	-244	-259	6,1
Ostot	-7	-6	-5	-7,3
Muut toimintakulut	-2	-3	-2	-20,0
Toimintakate	-438	-530	-507	-4,3

8.4.5 YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN ALAISET VASTUUALUEET

Ulkoiset tuotot ja kulut, 1 000 €

Vastuualueiden ulkoinen toimintakate on sitova erä lautakuntaan nähden.

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%
0509 HALLINTO JA MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU				
Tuotot	4	3	3	0,0
Kulut	-135	-147	-146	-0,7
Netto	-130	-144	-143	-0,7
0510 YMPÄRISTÖN SUOJELU				
Tuotot				0,0
Kulut	-57	-76	-85	11,6
Netto	-57	-76	-85	11,6
0511 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO				
Tuotot				0,0
Kulut	-138	-130	-130	0,1
Netto	-138	-130	-130	0,1
0512 RAKENNUSVALVONTA				
Tuotot	98	97	105	8,4
Kulut	-210	-277	-254	-8,2
Netto	-112	-180	-149	-17,1
Raportti yhteensä				
Tuotot	102	100	108	8,1
Kulut	-540	-629	-615	-2,4
Netto	-438	-530	-507	-4,3

HALLINTO JA MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

Maankäytön suunnittelu perustuu valtuuston hyväksymään maapoliittiseen ohjelmaan sekä päämäärään: Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne. Näiden pohjalta laaditaan kaavoitussuunnitelma ja – katsaus. Kaavoitussuunnitelmaa toteutetaan valmistelemalla uusien ja täydennettävien alueiden asemakaavoitusta ja arvioimalla asemakaavojen ajanmukaisuutta.

Kaavoituskatsauksessa 2012 mainitut Nahkion asemakaavan muutos, Sudetin alueen asemakaavan muutos, Takkointie – Valtatien asemakaavan muutos, Nyhkälän koulun asemakaavan muutos sekä Puhdistamontien alueen asemakaavan muutos valmistuvat.

Kaupunginviranhaltijoiden sekä muiden asiantuntijoiden ja asukkaiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä.

Poikkeamislupien ja suunnittelutarveratkaisujen valmisteluaikaa (4 kuukautta) pyritään lyhentämään ympäristölautakunnan delegointipäätöksellä.

Vastuhenkilö on kaavoituspäällikkö.

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Ympäristönsuojelupalvelut ostetaan yhteistyösopimuksen mukaisesti Vihdin kunnalta. Ympäristönsuojeluprojektit toteutetaan omarahoituksella. Näitä ovat edellisten vuosien aikana käynnistetyt hankkeet, kuten kuntien ja ELY -keskuksen yhteinen ilmanlaadun seurantaohjelman toteuttaminen, pohjavesien ennakkoseurantaohjelman jatkamisella (yhteistyössä vesihuoltolaitoksen kanssa), haja-asutuksen jätevesiyhteistyö (Länsi-Uudenmaan kunnat), pintavesien seurantaohjelman toteutus, Hiidenveden kunnostus 2012 - 2016–hankkeeseen osallistuminen ja Pyhäjärven kunnostussuunnitelman jatkaminen järven lähivaluma-alueen seurantaohjelman toteuttamisella.

Vastuhenkilö on tekninen johtaja (ympäristöpäällikkö).

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Ympäristöterveydenhuollon toimintaa hoitaa alueellinen Länsi-Uudenmaan ympäristöterveys.

Vastuhenkilö on tekninen johtaja.

RAKENNUSVALVONTA

Rakentamisen suunnittelun ohjausta ja rakentamisen neuvontaa sekä valvontaa parannetaan henkilökunnan koulutuksella ja asiakasneuvonnan kehittämisellä. Vuonna 2012 voimaan tulevat uudet energiamääräykset edellyttävät henkilökunnan kouluttamista ja asiakaspalvelussa tulee panostaa erityisesti näiden asioiden neuvontaan. Ohjauksella ja valvonnalla edistetään sekä asuin- että työpaikka-alueiden säilymistä viihtyisinä, elinvoimaisina ja korkealaatuisina.

Rakennuslupakäsittelyssä tarkistetaan, että hanke on maankäytön ja rakennuslain ja määräysten mukainen. Rakennusvalvonta pyrkii erityisesti neuvomaan asiakkaita jo ennen rakennuslupahakemuksen jättämistä, varmistaakseen että hanke on kaavan mukainen sekä täyttää turvallisuuteen ja terveellisyyteen asetetut vaatimukset.

Rakennustarkastajan päätösvaltaan kuuluvissa lupa-asioissa tehdään päätös neljän viikon kuluessa lupahakemuksen jättämisestä edellytyksellä, että hakemusasiakirjat ovat asianmukaiset. Kaupungintalon sulkuajana ei tehdä päätöksiä.

Rakennusaikaiset tarkastukset tehdään kahden viikon kuluessa pyynnöstä. Lopputarkastukset tehdään kahden viikon kuluessa pyynnöstä.

Rakennusvalvonnassa kolmivuotinen VERA -hanke oikeudenmukaisuuden selvittämiseksi sekä siirretään rakennusvalvontatiedot sähköiseen rekisteriin. Syksyllä 2010 Karkkilassa on ollut 5 227 rekisteröityä kiinteistöä, joista noin 35 % joudutaan tarkastamaan kiinteistön käyttötarkoituksen osalta tai jopa paikan päällä.

Tarkastukset aloitettiin vuonna 2011 Ahmoon kylästä paikanpäällä tehtävin mittauksin. Vuonna 2012 on selvitetty ranta-alueita. Tarkastuksia jatketaan vuonna 2013 keskusta-alueella. Tavoite on saada vuositasolla noin 100 kiinteistön rekisteritiedot korjatuksi joka käsittää myös kartta-aineiston päivityksen. Tarkastusten ajankohdasta ja tarkastettavien alueiden sijainnista tiedotetaan verkkosivuilla.

Rakennetun ympäristön siisteyttä ja rakennusten kuntoa valvotaan ennakkoon tiedotettavin maastokierroksin. Heikkokuntoisten kiinteistöjen omistajia / haltijoita kehoitetaan kunnostamaan rakennukset ja siistimään epäsiistit piha-alueet. Mikäli vaadittuja toimenpiteitä ei suoriteta, asiaa etenee tarvittaessa hallintopakkomenettelyyn (uhkasakko / teettämisuhka).

Vastuhenkilö on vastaava rakennustarkastaja.

9 TULOSLASKELMAOSA

9.1 ULKOINEN TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma €/ ulkoiset

	TP 2011	TA 2012	KH 2013	TA%	TS 2014	TS 2015
Toimintatuotot	7 486 754	7 636 030	7 486 310	-2,0	7 273 028	7 139 759
Myyntituotot	2 977 718	3 030 000	2 903 700	-4,2		
Maksutuotot	801 181	827 130	902 000	9,1		
Tuet ja avustukset	888 862	913 600	981 610	7,4		
Muut toimintatuotot	2 818 992	2 865 300	2 699 000	-5,8		
Toimintakulut	-49 408 705	-50 403 400	-51 464 999	2,1	-51 536 994	-52 752 067
Palkat ja palkkiot	-9 563 253	-9 958 813	-10 212 100	2,5		
Henkilöstösivukulut	-4 014 403	-4 109 987	-4 182 300	1,8		
Palvelujen ostot	-32 186 921	-32 405 800	-33 254 860	2,6		
Ostot tilikauden aikana	-2 134 934	-2 261 430	-2 242 625	-0,8		
Avustukset	-995 907	-1 045 100	-1 068 300	2,2		
Muut toimintakulut	-513 287	-622 270	-504 814	-18,9		
Toimintakate	-41 921 951	-42 767 370	-43 978 689	2,8	-44 263 966	-45 612 308
Verotulot	29 958 420	30 037 370	31 730 000	5,6	32 614 150	34 254 100
Valtionosuudet	15 231 284	14 840 000	14 954 689	0,8	14 984 739	15 039 500
Korkotuotot	17 438	10 000	5 000	-50,0	4 500	4 500
Muut rahoitustuotot	184 908	188 000	150 000	-20,2	152 000	153 000
Korkokulut	-940 884	-950 000	-900 000	-5,3	-1 050 000	-1 150 000
Muut rahoituskulut	-918	0	-11 000	0	-9 900	-9 000
Vuosikate	2 528 298	1 358 000	1 950 000	43,6	2 431 523	2 679 792
Poistot	-1 875 723	-1 700 000	-1 950 000	14,7	-1 973 000	-1 982 000
Rahastojen lisäys						
Tilikauden tulos	<u>652 575</u>	<u>-342 000</u>	<u>0</u>	-	<u>458 523</u>	<u>697 792</u>

Karkkilan kaupungin vakituinen henkilöstö toimialoittain ja eläkkeelle jäävien arvio 2013 - 2015

Toimielin	Vakinainen hlöstö		Eläköityminen 63 v. täyttävät			
	2012	2013	2013	2014	2015	Yhteensä
Kasvatus- ja opetuslautakunta	140	146	3,00	5,00	0,00	8,00
Vapaa-ajan lautakunta	19	18	1,00	0,00	0,00	1,00
Kaupunginhallitus	39	39	2,00	3,00	0,00	5,00
Tekninen lautakunta	29	28	1,00	2,00	0,00	3,00
Ympäristölautakunta	5	6	0,00	1,00	0,00	1,00
Yhteensä	232	237	7,00	11,00	0,00	18,00

10 INVESTOINTIOSA

10.1 KAUPUNGINHALLITUS

Investoinnit yhteensä	Talousarvio	Talousarvio	Taloussuun	Taloussuun
	2012	2013	2014	2015
	€	€	€	€
AINEETTOMAT OIKEUDET				
Menot	13 000			
Tulot				
<i>Nettomenot</i>	13 000			
MAA- JA VESIALUEET				
Menot	315 000	200 000	200 000	200 000
Tulot				0
<i>Nettomeno</i>	315 000	200 000	200 000	200 000
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET				
KPK ICT JA KPK THH				
Menot				
Tulot				
<i>Nettomeno</i>	0	0	0	0
MUUT KONEET JA KALUSTO				
Ruokapalvelujen kalusto				
Menot	127 000	23 000	20 000	20 000
Tulot				
<i>Nettomeno</i>	127 000	23 000	20 000	20 000
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ				
Menot	455 000	223 000	220 000	220 000
Tulot	0	0	0	0
<i>Nettomeno</i>	455 000	223 000	220 000	220 000

10.2 KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Investoinnit yhteensä	Talousarvio	Talousarvio	Taloussuun	Taloussuun
	2012	2013	2014	2015
	€	€	€	€
AINEETTOMAT OIKEUDET				
Koulujen tietokoneohjelmat				
Tietokoneohjelmat				
Menot	36 000			
Tulot				
<i>Nettomeno</i>	36 000	0	0	0
MUUT KONEET JA KALUSTO				
Koulujen kalusto				
Koulujen kalustoa ja ATK-laitteita				
Menot	55 000	50 000	25 000	25 000
Tulot				
<i>Nettomeno</i>	55 000	50 000	25 000	25 000
MUUT KONEET JA KALUSTO				
Varhaiskasvatuksen kalusto				
Menot	92 000	20 000	0	
Tulot				
<i>Nettomeno</i>	92 000	20 000	0	0
SIVISTYSTOIMIALAN LAUTAKUNNAT YHTEENSÄ				
Menot	183 000	70 000	25 000	25 000
Tulot	0	0	0	0
<i>Nettomeno</i>	183 000	70 000	25 000	25 000

10.3 TEKINEN LAUTAKUNTA

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA				
Investoinnit yhteensä	Talousarvio 2012	Talousarvio 2013	Taloussuun 2014	Taloussuun 2015
	€	€	€	€
AINEETTOMAT OIKEUDET				
Menot	30 000	20 000	20 000	0
Tulot				
Nettomeno	30 000	20 000	20 000	0
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT				
Menot	2 190 000	2 480 000	5 000 000	4 900 000
Tulot		500 000	2 200 000	2 150 000
Nettomeno	2 190 000	1 980 000	2 800 000	2 750 000
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET				
Menot	2 070 000	1 100 000	1 300 000	1 300 000
Tulot				
Nettomeno	2 070 000	1 100 000	1 300 000	1 300 000
KULJETUSVÄLINEET				
Menot	120 000	100 000	100 000	100 000
Tulot				
Nettomeno	120 000	100 000	100 000	100 000
MUUT KONEET JA KALUSTO				
Menot		0	0	
Tulot				
Nettomeno	0	0	0	0
KÄYTTÖVARAUSMÄÄRÄRAHA TEKNISEN LAUTAKUNNAN PÄÄTÖKSELLÄ	0	0	0	
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ				
Menot	4 410 000	3 700 000	6 420 000	6 300 000
Tulot	0	500 000	2 200 000	2 150 000
Nettomeno	4 410 000	3 200 000	4 220 000	4 150 000

INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ

	Talousarvio 2012	Talousarvio 2013	Taloussuun 2014	Taloussuun 2015
	€	€	€	€
Menot	5 048 000	3 993 000	6 665 000	6 545 000
Tulot	0	500 000	2 200 000	2 150 000
Nettomeno	5 048 000	3 493 000	4 465 000	4 395 000

11 RAHOITUSLASKELMAOSA

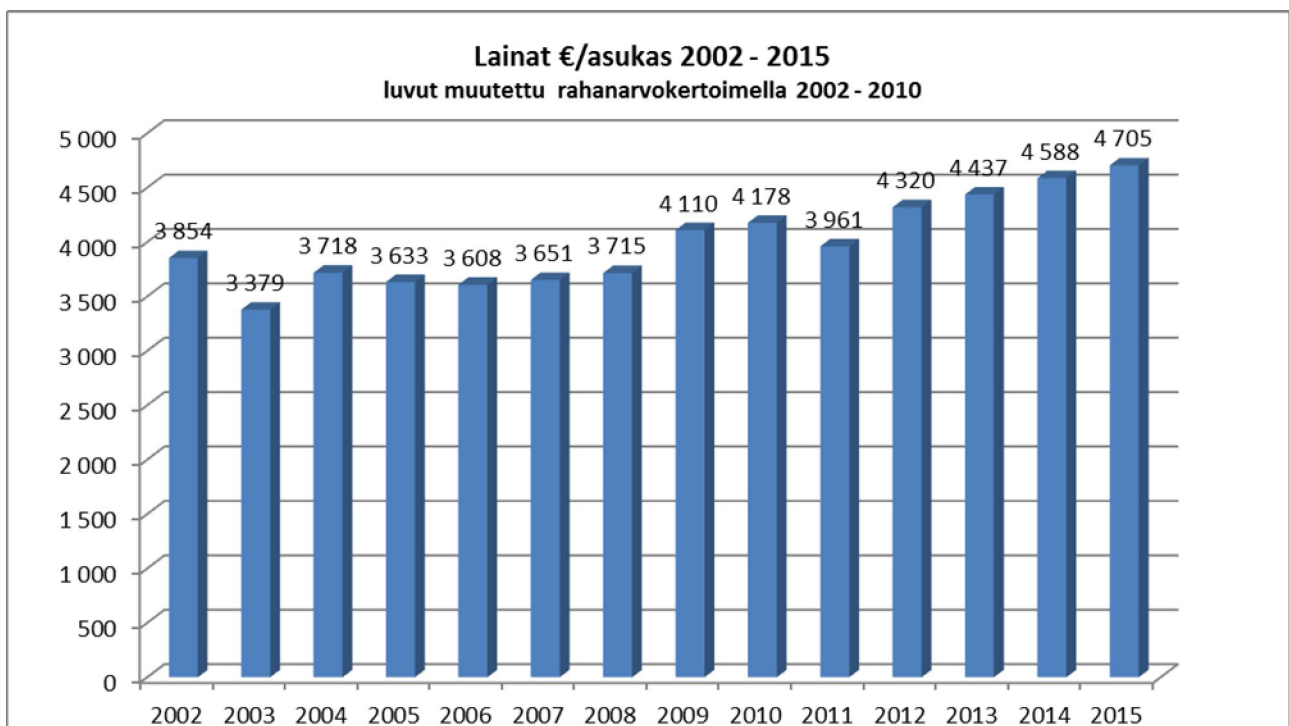
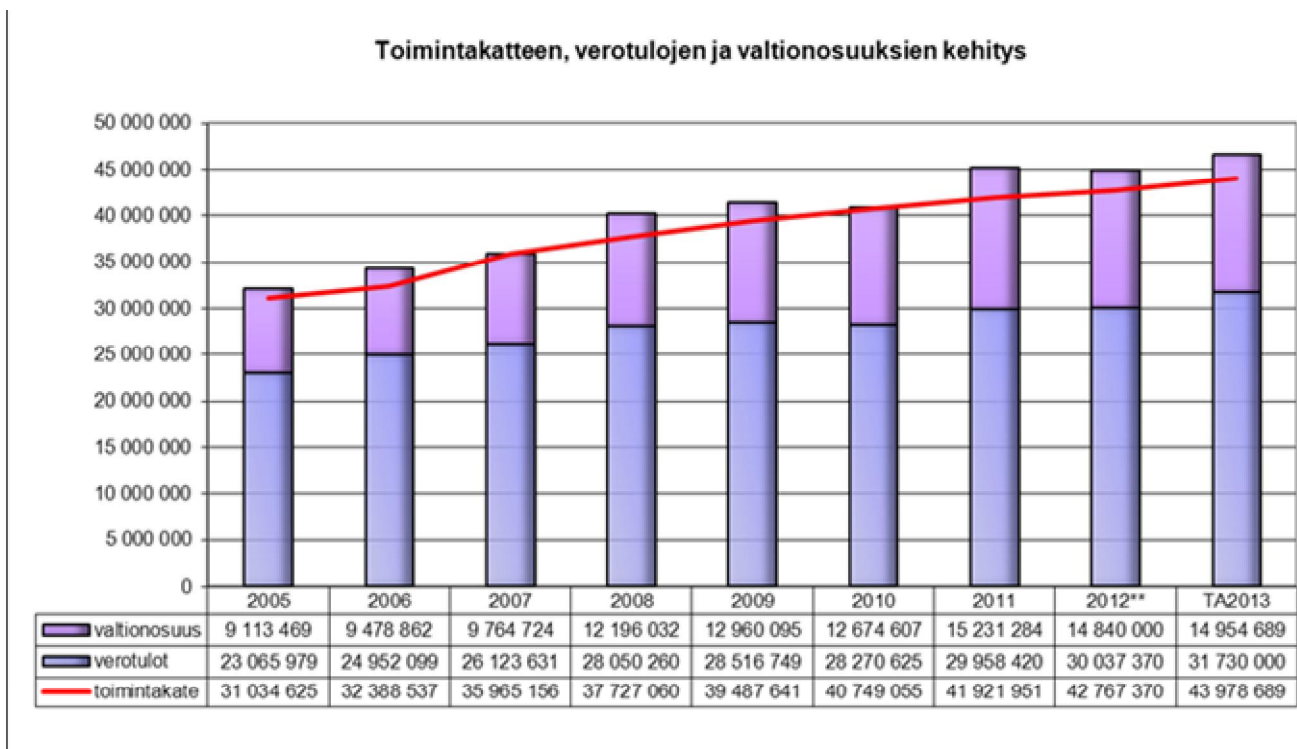
RAHOITUSLASKELMA	TP 2011 €	TA 2012 €	TA 2013 €	SV 2014 €	SV 2015 €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 528 298	1 358 000	1 950 000	2 431 523	2 679 792
Tulorahoituksen korjaukset	-613 361	-700 000	-700 000	-600 000	-400 000
Investointien rahavirta					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-3 138 169	-5 048 000	-3 993 000	-6 665 000	-6 545 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin			500 000	2 200 000	2 150 000
Käyttöomaisuuden myyntitulot	715 776	800 000	800 000	700 000	500 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-507 456	-3 590 000	-1 443 000	-1 933 477	-1 615 208
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500 000			10 000 000	4 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 100 543	-3 881 236	-3 881 236	-3 880 412	-4 080 412
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 200 000	7 180 000	5 000 000	-4 500 000	1 400 000
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	357 030	300 000	300 000	300 000	300 000
Rahoituksen rahavirta	-443 514	3 598 764	1 418 764	1 919 588	1 619 588
RAHAVAROJEN MUUTOS	-950 969	8 764	-24 236	-13 889	4 380

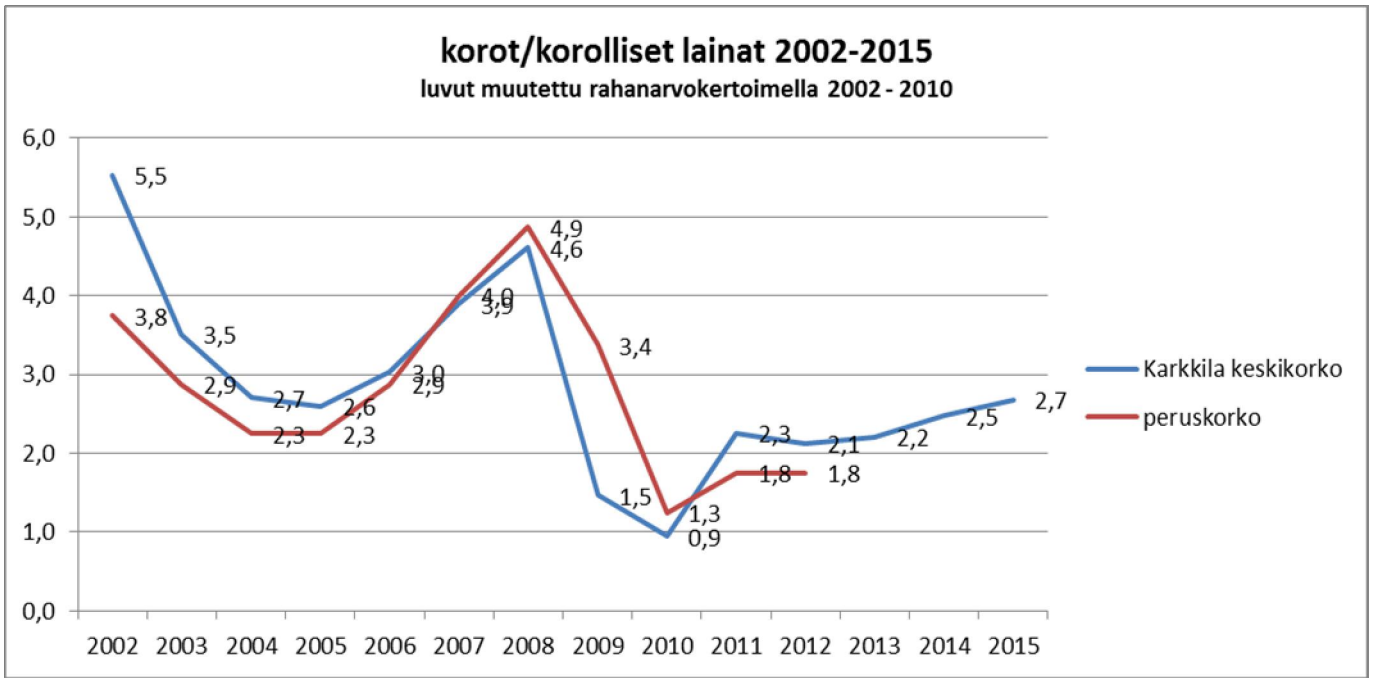
Karkkilan kaupungilla on kiinteäkorkoista, pitkäaikaista lainaa vuoden 2012 lopussa 18,1 miljoonaa euroa. Tulevien vuosien 2013 - 2015 investointien rahoittamiseksi on otettava uutta lainaa noin 3,2 miljoonaa euroa. Taseessa olevan velan lisäksi kaupungilla on kiinteistöihin ja infrastruktuuriin liittyvää korjausvelkaa.

Taseessa on myös lyhytaikaisia kuntatodistuksia maksuvalmiuden ylläpitämiseksi ja vaihtuvakorkoisia, pitkäaikaisia lainoja. Vuosina 2009 - 2012 vaihtuva korkotaso on ollut todella alhainen (0,2 – 1,4 %), joten kuntatodistuksilla on rahoitettu myös investointeja ja lyhennetty kiinteäkorkoisia lainoja.

Korollinen vieraspääoma	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kiinteäkorkoiset lainat	4 186 800	13 650 120	20 903 297	18 102 060	15 300 824	22 500 412	23 500 000
Vaihtuvakorkoiset lainat	33 250 228	24 822 371	15 500 000	21 600 000	25 520 000	19 940 000	20 260 000
Lainat yhteensä	37 437 028	38 472 491	36 403 297	39 702 060	40 820 824	42 440 412	43 760 000
Euroa/asukas	4 110	4 178	3 961	4 320	4 437	4 588	4 705

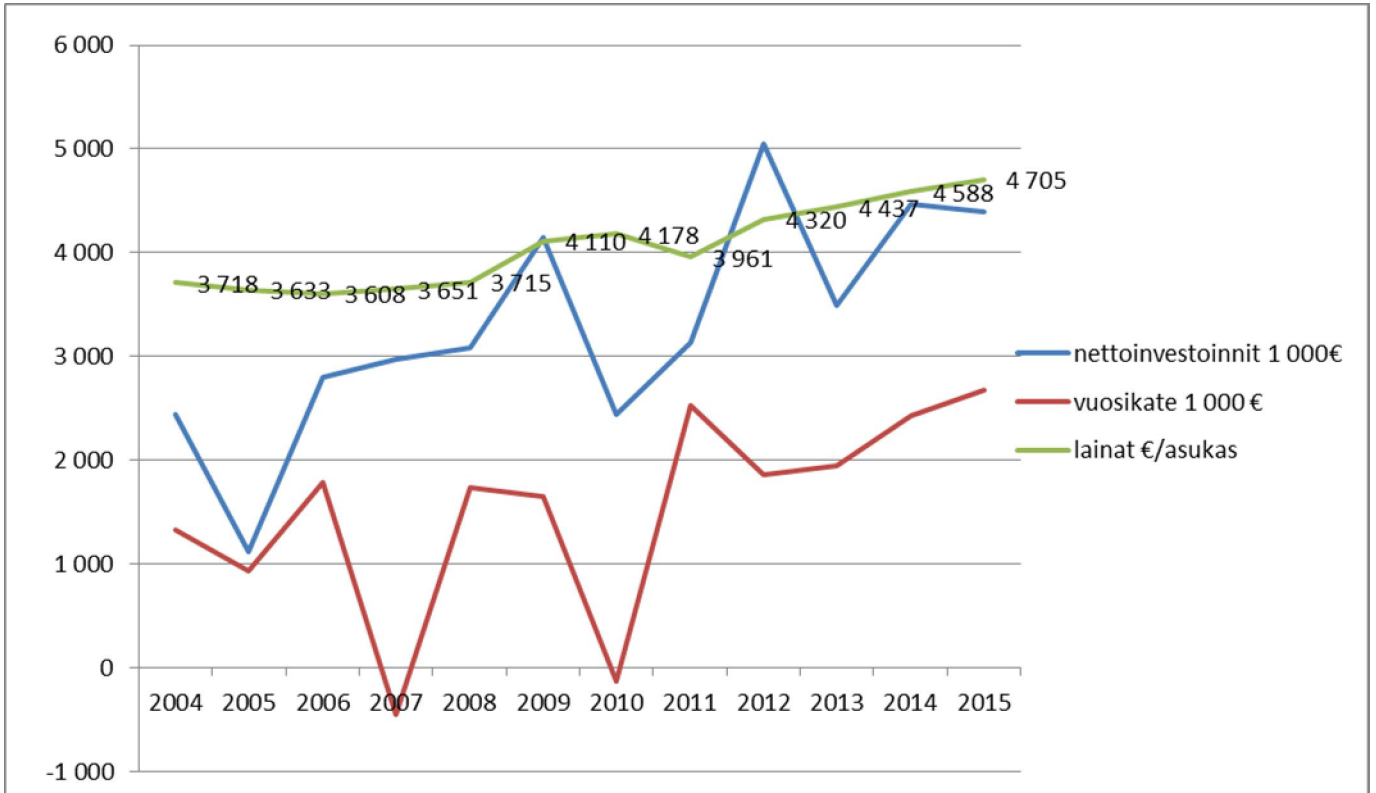
12 LIITTEET

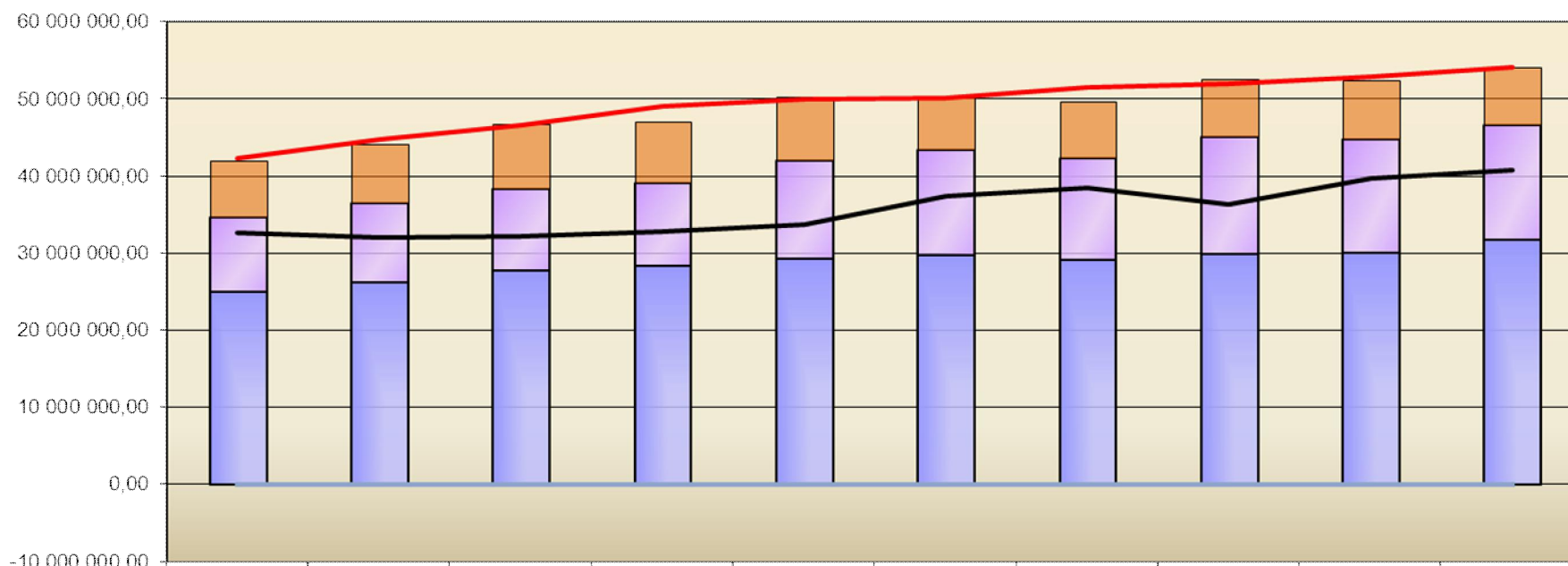

korokoarvio 2013 – 2015

NETTOINVESTOINNIT JA VUOSIKATE 1 000 € JA LAINAT €/ASUKAS

Tulojen, menojen ja lainamäärän kehitys 2004 - 2013
 menoissa huomioitu toimintamenot, poistot ja rahoituskulut
 luvut muutettu rahanarvokertoimella 2004 - 2010

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012**	TA2013**
toimintatuotot	7 383 418,90	7 615 958	8 425 235	8 005 955	8 188 283	6 912 694	7 319 501	7 486 754	7 636 030	7 486 310
valtionosuus	9 712 531,62	10 355 635	10 584 097	10 636 714	12 766 806	13 565 331	13 106 811	15 231 284	14 840 000	14 954 689
verotulot	24 986 038,23	26 209 872	27 861 514	28 456 471	29 363 012	29 848 481	29 234 653	29 958 420	30 037 370	31 730 000
kasvu verot %	2,2	5,4	5,1	1,7	7,8	3,0	-2,5	6,7	-0,7	4,0
kasvu tulot %	10,0	3,1	10,6	-5,0	2,3	-15,6	5,9	2,3	2,0	-2,0
menot	42 306 919,83	44 809 581	46 648 280	49 054 739	50 059 602	50 184 240	51 489 991	52 023 883	52 855 400	54 170 999
kasvu menot %	6,22	5,9	4,1	5,2	2,0	0,2	2,6	1,0	1,6	2,5
ali-ylijäämä	-196 257,83	-552 772,94	199 324,26	-1 795 279,91	246 943,06	135 919,45	-1 768 689,00	652 574,45	-342 000,00	0,00
kum. ali-ylijäämä	2 249 803,57	1 697 030,63	1 896 354,89	-63 486,40	183 456,66	319 376,11	-1 449 312,89	-796 738,44	-1 138 738,44	-1 138 738,44
lainamäärä	32 728 785	31 997 323	32 183 708	32 849 541	33 717 262	37 437 029	38 472 490	36 403 293	39 702 060	40 820 824